

fundusze. europejskie

na Mazowszu

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2007-2013

*Mazowsze
2 mld 089 mln euro
Fundusze Europejskie 2014-2020*

WYWIAD Z PANEM LESZKIEM RUSZCZYKIEM
WICEMARZAŁKIEM WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

WYWIAD

Z PANEM LESZKIEM RUSZCZYKIEM
WICEMARSZAŁKIEM WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO
str. 4

AKTYWNI NAD WKRAJĄ

str. 6

E-REWOLUCJA W WARSZAWSKIM SZPITALU DLA DZIECI

str. 8

OPEN DAYS 2014

– WSPÓLNY ROZWÓJ – INTELIGENTNE INWESTYCJE
DLA LUDZI

str. 10

JAK ZAKOŃCZYĆ PROJEKT

I MONITOROWAĆ JEGO TRWAŁOŚĆ BEZ STRESU

str. 13

MODERNIZACJA OŚRODKA

SZKOLENIA I WYCHOWANIA W JACIĄŻKU

str. 15

SPORT TO ZDROWIE,

CZYLI POWIAT PRZASNYSKI DBA
O KONDYCJĘ FIZYCZNĄ SWOICH MIESZKAŃCÓW

str. 17

V FORUM ROZWOJU MAZOWSZA

str. 19

KRATKI.PL

str. 22

DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE W PROJEKTACH

PLAKIETKI I GADŻETY

str. 24

HISTORIA BIULETYNU RPO WM

PRZEGLĄD OKŁADEK

str. 26

FIRMA SKUTECZNA – UCZESTNICY OBJĘCI WSPARCIEM

str. 28

WSPÓŁPRACA ZE SZWEDZKĄ RADĄ

DS. EFS Z REGIONU POŁUDNIOWEJ SZWECJI

str. 30

METODA TUTORINGU INNOWACYJNYM SPOSOBEM W PRACY RESOCJALIZACYJNEJ

str. 31

JAK NIE MIEĆ PROBLEMÓW Z REKRUTACJĄ PODCZAS REALIZACJI PROJEKTÓW SZKOLENIOWYCH

str. 33

KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA POKL

str. 35

MOTOR EDUKACJI ZAWODOWEJ

str. 37

FILARY START-UP

PLANOWANIE ROZWOJU BIZNESU

str. 38

**SZUKASZ
INFORMACJI
JAK POZYSKAĆ
FUNDUSZE
EUROPEJSKIE?**

**Zapraszamy do kontaktu z Konsultantami Punktów
Informacyjnych Funduszy Europejskich na Mazowszu**

**infolinia 0801 101 101
tel. 22 542 22 73, 22 542 22 74
22 542 22 77, 22 542 24 38
punkt_kontaktowy@mazowia.eu**

**www.mazowia.eu
www.fan.mazowia.eu**

f /pife.mazowsze

REDAKCJA: Paulina Gutowska-Jarosz, Michał Nędział

WSPÓŁPRACA: Joanna Łupińska, Dorota Obzejta-Żbikowska, Radosław Pituch

PROJEKT, OPRACOWANIE GRAFICZNE: Pracownia C&C, **PRZYGOTOWANIE DO DRUKU, KOREKTA:** www.pracowniacp.pl

SKŁAD KOMPUTEROWY: Pracownia C&C, **WYDAWCA:** Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU),
ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, **NAKLAD:** 10 000 egz.

ISSN 2391-4629

Szanowni Państwo,

przekazuję w Państwa ręce czwarty, opracowany w 2014 roku, numer Biuletynu „Fundusze Europejskie na Mazowszu”. Prezentowane wydanie jest ostatnią publikacją zamykającą siedmioletni okres wdrażania funduszy europejskich na terenie województwa mazowieckiego. Ogromne zmiany jakie zaszły na Mazowszu przez ostatnich kilka lat są wynikiem podjętych działań oraz wdrażanych projektów współfinansowanych z funduszy europejskich. Dzięki temu nasz region zasługuje na status terenu intensywnie rozwijającego się, przyjaznego nie tylko inwestorom i przedsiębiorcom, ale w szczególności mieszkańcom – jest to sukces każdego z nas.

Okres przedświąteczny to czas refleksji i zadumy, dla nas to przede wszystkim czas podsumowań, nie tylko ostatniego roku, ale i kończącego się okresu programowania 2007–2013. Oceniamy miniony czas, dokonujemy bilansu ostatnich miesięcy i lat, zastanawiamy się – co zostało zrealizowane, a nad czym warto się jeszcze skupić i co przeanalizować. Dlatego zachęcam Państwa do zapoznania się z relacjami z konferencji, które odbyły się w ostatnim czasie. Największym wydarzeniem konferencyjno-wystawienniczym na Mazowszu niezaprzeczalnie było „V Forum Rozwoju Mazowsza. Grow Up Start Up”. Wzięło w nim udział prawie 80 wystawców, a uczestniczyło ponad 4900 osób. Ponadto pod koniec listopada MJWPU zorganizowała wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie konferencję podsumowującą wdrażanie i realizację projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnicy wydarzenia mieli możliwość spotkania się m.in. z beneficjentami unijnych grantów czy przedstawicielami instytucji centralnych – Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich oraz jednostek samorządowych, tj. powiatowymi urzędami pracy. Jakże wymierne efekty zostały przedstawione podczas obu wydarzeń? Zapoznacie się Państwo z nimi na łamach naszego biuletynu.

Na zbliżające się chłodne dni polecamy artykuł opisujący multibeneficjenta środków europejskich, producenta wkładów kominkowych Kratki.pl, który dzięki realizacji licznych projektów współfinansowanych z funduszy europejskich dynamicznie rozwinął swoje usługi i znalazł się w czołówce producentów w Europie. Opisany beneficjent jest również przykładem, jak efektywne dla przedsiębiorcy są działania B+R i ścisła współpraca z jednostkami naukowymi.

Mam nadzieję, że przez cały okres wdrażania funduszy europejskich na Mazowszu, wydawany przez MJWPU, periodyk służył Państwu pomocą, rozwiewając wszelkie wątpliwości podczas realizacji projektów. W obecnym numerze beneficjentom, którzy są na ostatniej prostej wdrażania projektów RPO WM, polecam artykuł „Jak zakończyć projekt i monitorować jego trwałość bez stresu”. Liczę, że informacje, które zostały w nim opisane, pozwolą Państwu w sposób bezproblemowy i zrozumiały przejść przez ten etap.

Niniejszy Biuletyn również inspirował czytelników do dalszego działania i rozwoju, opisując projekty, które przyczyniają się do widocznych zmian naszego regionu – nie tylko tych infrastrukturalnych, ale również społecznych i edukacyjnych. Osoby zainteresowane założeniem działalności gospodarczej zachęcam do zapoznania się z artykułami „Filary start-upu. Planowanie rozwoju biznesu” oraz „Firma skuteczna – uczestnicy objęci wsparciem”, w którym przedstawiliśmy nowo powstałe firmy uruchomione dzięki wsparciu unijnemu. Z kolei materiał „Jak nie mieć problemów z rekrutacją podczas realizacji projektów szkoleniowych” będzie stanowić dla Państwa pomocną wskazówkę, pozwalającą ustrzec się przed najczęściej popełnianymi błędami podczas przygotowywania projektów szkoleniowych i warsztatowych.

Korzystając z okazji, chciałbym podziękować Państwu za bezcenny wkład, jaki otrzymywaliśmy przez te wszystkie lata, na każdym etapie tworzenia publikacji „Fundusze europejskie na Mazowszu”. To Państwa opinie, sugestie, a w szczególności pytania, jakie zadawaliście pracownikom Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, przyczyniły się do ciągłego doskonalenia i pogłębiania informacji zawartych obecnie w Biuletynie.

Grzegorz Świętorecki

Grzegorz Świętorecki

Zastępca Dyrektora ds. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia
życzę Państwu,
aby ten wyjątkowy czas był pełen radości i nadziei oraz realizowane działania
w Nowym Roku stałe podnosiły poziom życia Nas wszystkich.

EFEKTY FUNDUSZY UE W OSTATNIM DZIESIĘCIOLECIU

– wywiad z panem Leszkiem Ruszczykiem, Wicemarszałkiem Województwa Mazowieckiego

Panie Marszałku mamy za sobą 10 lat członkostwa w Unii Europejskiej, a dzięki wsparciu ze środków europejskich Polska dynamicznie zmienia się i rozwija. Proszę powiedzieć, co udało się osiągnąć dzięki wsparciu finansowemu UE w przez ostatnią dekadę.

Efekty osiągnięte dzięki funduszom UE zmieniają oblicze Polski zarówno w aspekcie społecznym, jak i gospodarczym. Na ostateczne podsumowanie musimy jeszcze poczekać. Przypominam, że nadal trwa realizacja projektów wspartych ze środków uruchomionych w perspektywie 2007–2013. Nie wszystkie środki finansowe zostały zakontraktowane, część konkursów czeka jeszcze na rozstrzygnięcie, jak chociażby sierpniowy konkurs Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości, w ramach którego przedsiębiorcy mogli pozyskać środki na rozszerzenie i zmodernizowanie swojej firmy. Niebawem poznamy listy beneficjentów.

Polska dobrze wykorzystuje szansę jaką otrzymaliśmy dzięki funduszom UE. Zrealizowane inwestycje oraz projekty miękkie bezpośrednio pozytywnie wpływają na wzrost PKB – w ciągu ostatnich 10 lat aż o 17 punktów procentowych, wzrost konkurencyjności gospodarki, poprawę poziomu i jakości życia mieszkańców przede wszystkim poprzez zmniejszenie stopy bezrobocia – aż o ponad 9 punktów procentowych. Efektem projektów unijnych jest ponad 400 tys. utworzonych nowych miejsc pracy. Wsparto ponad 30 tys. przedsiębiorstw. Na uwagę zasługują również inwestycje transportowe. Dzięki funduszom UE dotychczas udało się wybudować 11 229 km dróg, w tym 1381 autostrad.

Mazowsze w perspektywie 2007–2013 otrzymało najwięcej środków z RPO. Na dziś zakontraktowano ponad 95% środków. Zainwestowane środki w infrastrukturę transportową, przedsiębiorstwa, ochronę środowiska oraz kapitał ludzki przyczyniły się do zwiększenia konkurencyjności regionu, zwiększenia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa.

Jak Polska wypada na tle innych krajów Unii Europejskiej w skuteczności wykorzystania funduszy europejskich jako elementu prorozwojowego?

Wysoki wzrost gospodarczy w ostatniej dekadzie był udziałem większości krajów z grupy nowych państw członkowskich, dlatego dość dynamicznie zmniejszył się dystans do średniej unijnej. Warto jednak podkreślić, że Polska jako

jedyny kraj członkowski uniknęła przykrych skutków kryzysu w latach 2009–2010. Z pewnością dużą rolę odegrało mądre i efektywne wykorzystanie funduszy UE. Polska jest zdecydowanym liderem jeśli chodzi o wykorzystanie środków unijnych. Najlepiej to widać na liczbach. Według informacji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, które są na bieżąco zbierane za pośrednictwem Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK, na dzień 7 grudnia 2014 r. podpisanych z beneficjentami zostało łącznie 104 521 umów o dofinansowanie na kwotę 409,4 mld zł wydatków kwalifikowalnych, w tym dofinansowanie w części UE 285,6 mld zł, co stanowi 101% łącznej alokacji na lata 2007–2013. Przekroczenie poziomu 100% nie jest absolutnie błędem, ale wynika z różnic kursowych. Wartość wydatków beneficjentów uznanych za kwalifikowalne, wynikająca ze złożonych wniosków o płatność, wyniosła 311,3 mld zł, w tym 220 mld zł dofinansowanie z UE, a do końca okresu kwalifikowalności wydatków pozostał ponad rok.

Porównując rozwój innych krajów członkowskich w ostatnich 10 latach, czy możemy stwierdzić, że Polska wykorzystała swoją szansę jako beneficjent funduszy europejskich?

Nie mam żadnych wątpliwości i mówię to z pełną odpowiedzialnością, że Polska doskonale wykorzystała szansę jaką dały nam fundusze europejskie. Najlepszym dowodem na wykorzystanie szansy oraz pozytywną ocenę Polski w Europie jako beneficjenta środków finansowych jest fakt, że na kolejną perspektywę 2014–2020 powierzono nam blisko ¼ budżetu funduszy polityki spójności. Od 2004 roku Polska korzystała z unijnych funduszy w ramach dwóch perspektyw finansowych. W ramach tej zakończonej w 2006 roku dostaliśmy z UE blisko 375 mld zł, kolejna perspektywa to ponad 72 mld euro tylko z samej polityki spójności. Polska bardzo korzystnie wypada na tle innych nowych państw członkowskich, jeśli chodzi o skuteczne wykorzystywanie funduszy europejskich jako elementu polityki prorozwojowej.

Jak Pan Marszałek ocenia wykorzystanie środków UE przez województwo mazowieckie?

Najlepszym dowodem na to, że województwo mazowieckie doskonale wykorzystało swoją szansę, są obiektywne wskaźniki makroekonomiczne – spadek poziomu bezrobocia i wzrost PKB na mieszkańca. Dzięki czemu Mazowsze

jako pierwsze polskie województwo przekroczyło 75% progę średniej zamożności regionów UE i tym samym opuszcza grupę najbiedniejszych regionów UE. Jest to możliwe m.in. dzięki zaangażowaniu środków unijnych. Na chwilę obecną podpisaliśmy z beneficjentami łącznie 6959 umów o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, których całkowita wartość przekracza 12 mld złotych. Udało się zakończyć 5325 projektów. Ich efekty są widoczne na każdym kroku.

Jestem przekonany, że 2 089 840 138 euro przewidziane dla Mazowsza na kolejną perspektywę pozwoli utrzymać trend wzrostu gospodarczego i społecznego i jeszcze bardziej zbliży Mazowsze do najbardziej rozwiniętych regionów UE.

Trwają negocjacje i ustalenia z Komisją Europejską odnośnie kształtu programów operacyjnych na najbliższe 7 lat. Proszę powiedzieć, kiedy możemy spodziewać się zatwierdzonych dokumentów oraz jakie priorytetowe obszary wsparcia będą realizowane w perspektywie 2014-2020.

Proces negocjacji w ostatnich tygodniach zdecydowanie nabrał szybszego tempa. Niestety, z uwagi na złożoność zagadnienia, wymaga on czasu. Projekty programów krajowych zostały przekazane do oceny Komisji Europejskiej w styczniu 2014 r., natomiast propozycje programów regionalnych w połowie kwietnia. Negocjacje programów trwają właściwie od lipca i już widać ich pierwsze efekty. 5 grudnia jako pierwszy został przyjęty przez Komisję Europejską Program Operacyjny Polska Cyfrowa. Udało się przekazać do Komisji Europejskiej programy Pomoc Techniczna, Infrastruktura i Środowisko, Wiedza Edukacja Rozwój oraz Polska Wschodnia, a także 7 programów regionalnych. Przeszły one proces konsultacji i czekają na zatwierdzenie przez Komisję Europejską. Propozycja programu dla województwa mazowieckiego nadal jest w fazie negocjacji, ale zmierzają one ku końcowi. Podkreślam, że strona polska wywiązuje się z terminów przyjętych dla procedury. Jesteśmy zdeterminowani, żeby jak najszybciej uzyskać dla programów status „gotowy do przyjęcia” i zacząć przygotowania do uruchomienia pierwszych konkursów. Należy się ich spodziewać na przełomie II i III kwartału przyszłego roku. Proszę jednak pamiętać, że dla projektów realizowanych bez pomocy publicznej, okres kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się w dniu 1 stycznia 2014 roku. Oznacza to, że wydatki poniesione po tym terminie będą mogły zostać uwzględnione w budżetach projektów składanych w terminach późniejszych.

W nowej perspektywie widać wyraźnie decentralizację zarządzania funduszami. Do ponad 50% wzrośnie ilość środków, którymi dysponować będą zarządy województw. Ma to zagwarantować efektywniejsze wykorzystanie funduszy i skierowanie ich na obszary najbardziej wymagające wsparcia finansowego. Główne obszary wsparcia? Innowacyjność, przedsiębiorczość, w tym związki sfery nauki z przedsiębiorcami, gospodarka niskoemisyjna, technologie ICT, dużo środków przeznaczono również na szeroko rozumiany transport. Głównym celem RPO WM na kolejne 7 lat będzie poprawa jakości życia mieszkańców oraz niwelowanie wewnętrznych dysproporcji i barier rozwojowych.

Mówiąc o pracach nad nową perspektywą finansową, wspomnę tylko, że został już przyjęty Kontrakt Terytorialny dla województwa mazowieckiego.

Czy nadchodząca perspektywa finansowa 2014–2020 przewiduje alternatywne metody finansowania wkładu wysłanego przez zadłużone jednostki samorządu terytorialnego, aby w pełni mogły realizować założone projekty i zmieniać otoczenie na przyjaźniejsze dla inwestorów, przedsiębiorców i mieszkańców?

Warto podkreślić, że sytuacja polskich samorządów na tle 28 krajów członkowskich nie jest zła. Wg szacunków Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w 2013 r. zaledwie 10% zadłużenia samorządów wynikało ze zrealizowanych projektów z udziałem środków UE. Z pewnością sytuacja ta jest zróżnicowana dla poszczególnych JST, dlatego istnieje konieczność wykonania dla każdej z nich indywidualnej oceny zdolności zaciągania zobowiązań. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie funduszy UE zdają sobie sprawę, że łączny przewidywany wkład własny samorządów do zapewnienia współfinansowania projektów UE wyniesie ok. 60 mld zł. Z pewnością poszczególne instytucje zarządzające będą szukały rozwiązań umożliwiających pełne wykorzystanie środków przy jednoczesnym bezpieczeństwie finansowania.

Patrząc na zmiany, jakie zostały wypracowane dzięki realizacji pomysłów ze wsparciem funduszy europejskich w latach 2004–2013, Polska dokonała znacznego postępu cywilizacyjnego. Proszę powiedzieć, które ze współfinansowanych projektów uważa Pan za najbardziej znaczące dla kraju i dostrzegalne na arenie międzynarodowej.

Spośród tak wielu ciekawych i potrzebnych projektów naprawdę trudno wybrać zaledwie kilka z nich. Z pewnością na uwagę zasługują te projekty, które służą największej grupie odbiorców oraz pomagają zrewolucjonizować nasze codzienne życie. Mam tu na myśli m.in. budowę portu lotniczego w Modlinie pod Warszawą. Kilka tygodni temu lotnisko obsłużyło 1,5 milionowego pasażera. Jako komplementarny port dla Warszawskiego Okęcia, Modlin ma szansę stać się kluczowym węzłem komunikacyjnym w kraju. Z lotniska może korzystać każdy przewoźnik, który ma odpowiednie uprawnienia do wykonywania lotów komercyjnych, jestem przekonany że stopniowo zaczną przybywać przewoźników korzystających z lotniska. W tej chwili z Modlina możemy polecieć do 33 miast w Polsce i Europie.

Polskę w świecie rozstawił niewątpliwie Grafen – projekt Instytutu Technologii i Materiałów Elektronicznych. To również efekt funduszy unijnych – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, z którego ponad 355 mln złotych przeznaczono na rozwój sektora badań i rozwoju (B + R). Utworzone Centrum Grafenu i Innowacyjnych Technologii jest jedynym w kraju specjalistycznym ośrodkiem wytwarzania grafenu – materiału przyszłości o najwyższym poziomie innowacyjności. Równie ważnym przedsięwzięciem wspartym w ramach RPO WM jest utworzenie przez Instytut Lotnictwa Centrum Innowacyjnych Technologii Lotniczych i Kosmicznych. ILOT dzięki utworzeniu Centrum może prowadzić prace badawcze we współpracy z największymi światowymi i europejskimi firmami lotniczymi. Przykłady ważnych i potrzebnych projektów można mnożyć. Podpisaliśmy prawie 7 tys. umów i każdy projekt jest dla nas ważny i każdy osiągnięty efekt doceniany.

AKTYWNIENAD WKRĄ

Pomiechówek to niewielka miejscowość położona 40 kilometrów na północ od Warszawy, która dynamicznie się rozwija i zmienia oblicze dzięki funduszom unijnym. Gmina w latach 2006–2014 pozyskała około 26 milionów złotych z funduszy europejskich oraz krajowych.

Gmina Pomiechówek ma długie i bogate tradycje turystyczne oraz sportowe. W okresie międzywojennym stanowiła bardzo popularne i modne miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Warszawy. Pomiechówek również stanowił bardzo popularne miejsce kolonii letnich dla dzieci. Obecnie liczba odwiedzających jest znacznie mniejsza niż latach świetności. Spadła również atrakcyjność gminy w oczach jej mieszkańców i turystów. Władze postanowiły zadbać o zmianę tego stanu i przywrócić Pomiechówkę na turystyczną mapę Polski. Dzięki tej decyzji, powstał unikatowy projekt z zakresu turystyki realizowany na terenie dwunastu miejscowości gminy Pomiechówek.

Gmina posiada ogromny potencjał rozwoju turystyki. Znajdują się tu cenne przyrodniczo i kulturowo zasoby, na uwagę zasługuje przede wszystkim dolina rzeki Wkry, duże powierzchnie lasów, których część jest chroniona jako rezerwy krajobrazowe. Ponad 1/3 powierzchni gminy stanowią lasy i prawie 80% obszaru jest objęte ochroną. Istnieją tu jeszcze lasy naturalne o charakterze puszczańskim. Należy również podkreślić, że są tu obiekty należące do fortyfikacji Twierdzy Modlin, budowle unikatowe na skalę światową. Na terenie gminy znajdują się obiekty wojskowe, tzw. pierścienia twierdzy. Dzięki wsparciu uzyskanemu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013 zrealizowano projekt w ramach którego powstał niepowtarzalny produkt turystyczny nazwany przez pomysłodawców „Dolina Wkry”. Rzeka przepływająca przez Pomiechówek stwarza ogromne możliwości do uprawiania sportu, turystyki oraz wypoczynku, dlatego zdecydowano się na taką nazwę. W ramach przedsięwzięcia zrealizowano następujące działania:

1. Zmodernizowano i uzupełniono istniejącą bazę turystyczną.

Na terenie gminy istniała infrastruktura turystyczna i okoturystyczna, niestety od wielu lat nie inwestowano w jej utrzymanie i rozbudowę – niszczała niedostatecznie wykorzystywana. W projekcie położono szczególny nacisk na szlaki i ścieżki turystyczne i edukacyjne na terenach leśnych. Wytyczono nowe szlaki, oznakowano i zagospodarowano również już istniejące. Stworzone zostały ścieżki dedykowane amatorom nordic walking, biegaczom czy zwolennikom gier terenowych – dostępna jest sieć ścieżek do biegów na orientację. Dodatkowo utworzono kilkukilometrową ścieżkę dydaktyczną, która zaczyna się około 1,8 km od stacji kolejowej w Pomiechówku, ma długość ok. 4 km i obejmuje najciekawsze fragmenty naturalnych lasów pomiechowskich. Na odcinku o długości ok. 1 km ścieżka jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Natomiast przy leśniczówce funkcjonuje wiata edukacyjna, pod którą odbywają się spotkania w ramach edukacji leśnej.

2. Utworzono szlak wodny wzdłuż doliny rzeki Wkry.

W ramach tego działania w dziewięciu miejscowościach na terenie gminy uruchomiono place sportowo-rekreacyjne dedykowane osobom w każdym przedziale wiekowym – pozwalające na aktywne oraz ciekawe spędzenie czasu. Jedną z najbardziej spektakularnych inwestycji jest wybudowany w miejscowości Pomiechówek bulwar nad brzegiem Wkry, gdzie powstały dla mieszkańców oraz turystów takie obiekty i atrakcje, jak:

- park linowy wraz z wkomponowanymi urządzeniami do cross-fit,
- mobilne lodowisko,
- parkingi oraz chodniki,
- ogródek jordanowski,
- tablice informacyjne.

Zagospodarowano brzeg rzeki, gdzie została utworzona plaża w okolicy, zamontowano ławki dla spacerowiczów.

3. Wyremontowano domek drewniany typu „Brda” na potrzeby nowo powstałego punktu informacji turystycznej.

W centralnej części Pomiechówki, tuż obok nowych instalacji na skraju lasu, w klimatycznym budynku utworzono informację turystyczną. Dawniej budynek ten służył obsłudze turystów – znajdowała się tu wypożyczalnia sprzętu sportowego. Budynek został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4. Utworzono nową kompleksową ofertę dla mieszkańców oraz turystów, uwzględniając potrzeby osób aktywnych w różnym wieku:

- utworzono bazę danych, zawierającą informacje o dostępnych noclegach, gastronomii, atrakcjach przyrodniczych i kulturowych;
- pogrupowano atrakcje turystyczne tematycznie oraz utworzono propozycje pakietowe dla różnych grup turystów – w różnym wieku, o różnej sprawności fizycznej. Na przykład przygotowano produkty „Kajakiem przez

rzekę”, „Elegancko w golfa”, „Wsi spokojna, wsi wesola” „Z wędką na wodę”, „Co w lesie piszczy”, „Warto zobaczyć” itp.;

- organizowane są wydarzenia kulturalno-rozrywkowe o randze ogólnopolskiej (stopniowo rozbudowywane do rangi międzynarodowej), np.: jesienny bieg przełajowy „Bieg Warsa i Sawy”, crossy rowerowe „Szlakiem Fortyfikacji Twierdzy Modlin”, rodzinne spływy kajakowe wraz z Festiwałem Kultur w ramach projektu „Wianki w Dolinie Wkry”;
- został zakupiony sprzęt sportowo-rekreacyjny, w tym kajaki, rowery, kijki do nordic walking, narty biegowe itp.;
- sfinansowano zakup sceny mobilnej na potrzeby organizacji równego rodzaju imprez plenerowych.

Dopełnieniem projektu jest opracowanie programu promocji i rozwoju markowego produktu jakim jest projekt „Aktywnie nad Wkrą” poprzez wdrożenie aplikacji mobilnej „use-it-travel” oraz zakup i montaż dwóch infokiosków. Ponadto zostały wydane publikacje, opracowany został m.in. miniprzewodnik oraz liczne programy zwiedzania atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie gminy Pomiechówek.

Realizacja projektu jest również istotnym bodźcem rozwoju komplementarnych usług turystycznych i okotourystycznych na terenie całego powiatu nowodworskiego, w granicach którego znajduje się gmina Pomiechówek. Dzięki dobrze rozwiniętej współpracy gmin w obszarze turystyki, na północy Mazowsza ma szansę powstać prężnie rozwijający się gospodarczo podregion, którego podstawą będą markowe, rozwinięte profesjonalne usługi turystyczne. Gmina Pomiechówek w ramach innego projektu, wspierającego rozwój usług turystycznych, powołała wraz z sąsiadującymi gminami z powiatu nowodworskiego oraz legionowskiego Lokalną Organizację Turystyczną w Widłach Trzech Rzek. Głównym celem LOT jest budowanie i promowanie wspólnej oferty turystycznej Nowego Dworu Mazowieckiego i jego okolic, poszerzając tym samym lokalny rynek usług turystycznych.

Wszystkie zadania opisane w projekcie zostały udostępnione mieszkańcom oraz turystom. Gmina dzięki wsparciu funduszy europejskich wyraźnie zmieniła oblicze. Skorzystaliby zarówno odwiedzający Pomiechówek, jak i jego mieszkańcy. Utworzenie kompleksowej oferty turystycznej, pozytywnie wpłynęło na podniesienie atrakcyjności turystycznej.

Władze gminy nie poprzestały na jednym projekcie z zakresu infrastruktury turystycznej, w 2015 roku planuje się rozpoczęcie drugiego etapu projektu „Aktywnie nad Wkrą”. Pomimo dużej konkurencji ze strony innych regionów Mazowsza (o dofinansowanie starało się 97 podmiotów), gmina Pomiechówek, ze swoim pomysłem dalszego rozwoju miejscowej turystyki, znalazła się w ścisłym gronie czterech wybranych na ostateczną listę rankingową.

Drugi etap projektu uzupełni dotychczas zrealizowane pomysły o dodatkowe atrakcje. Świeżo zagospodarowana plaża na Wkrą zostanie wyposażona w leżaki i hamaki, sztuczne lodowisko zostanie powiększone, a w obiekcie przy parku linowym pomieszczenia piwniczne zostaną przekształcone w wypożyczalnię sprzętu. Szlaki turystyczne, które obecnie są udrażniane i znakowane, zostaną dodatkowo oznaczone w QR Code, a także wyznaczony zostanie ich ślad GPS.

Jednym z ciekawszych pomysłów drugiego etapu jest produkt turystyczny pod nazwą „Turystyka malucha”. Rodzice i dzieci będą mogli skorzystać z nart biegowych, rowerków i fotelików rowerowych, a także wózków przystosowanych do biegania z dzieckiem. Projekt ten pozwoli równocześnie na refundację części kosztów poniesionych na budowę placu zabaw przy Centrum Integracji Społecznej, tarasu widokowego na dachu i ścieżki rowerowej przy ul. Nasielskiej. W nowej edycji projektu coś dla siebie znajdą też miłośnicy historii – w najstarszej części gminy powstanie historyczna trasa turystyczna dotycząca takich wydarzeń, jak Bitwa nad Wkrą czy Bitwa pod Czarnowem. Okolice Pomiechówka były widownią zaciętych walk pomiędzy wojskami francuskimi a rosyjskimi podczas kampanii napoleońskiej w 1806 r. Jedną z bitew tej kampanii rozegrała się 23 grudnia 1806 r. pod Czarnowem. W tym samym roku Pomiechowo zostało zniszczone przez pożar. Walki w okolicach Pomiechówka toczyły się także podczas powstań narodowych. Po powstaniu styczniowym rząd carski w odwecie za pomoc udzieloną powstańcom wysiedlił na Syberię całe wioski. Na terenach tych osiedlano kolonistów rosyjskich, a także niemieckich. Dla potrzeb kolonistów w 1884 r. wybudowano cerkiew prawosławną według projektu Jan Jakuba Gaya, która stanowi obecnie jeden z ważniejszych zabytków. Najstarszą ulicę w Pomiechówku, tj. ul. Kupiecką, czeka rewitalizacja oraz umieszczenie tablic ze zdjęciami wyglądu ulicy z początków jej powstania. Ruralistyczny układ zabudowy ulicy Kupieckiej został umieszczony w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego jako jedyny w swoim rodzaju.

Serdecznie zapraszamy do odwiedzania i korzystania z licznych atrakcji przyrodniczych oraz historycznych jakimi dysponuje gmina Pomiechówek. Podkreślić należy doskonałą dostępność komunikacyjną gminy. Samochodem możemy tutaj dotrzeć z centrum Warszawy zaledwie w 45–50 minut. Porównywalny czas podróży będziemy mieli, jeżeli wybierzemy się np. pociągiem – przejazd zajmuje ok. 45 minut, a wysiadając na stacji kolejowej, znajdziemy się w samym centrum miejscowości.

Działanie 6.2.

Turystyka

Beneficjent: Gmina Pomiechówek

Tytuł projektu: Aktywnie nad Wkrą – rozwój turystyki w gminie Pomiechówek

Całkowita wartość projektu: 5 927 776,32 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 499 875 PLN

E-REWOLUCJA W WARSZAWSKIM SZPITALU DLA DZIECI

Ministerstwo Zdrowia wydało zarządzenie, dotyczące informatyzacji wszystkich placówek medycznych, które najpóźniej od 1 sierpnia 2017 roku powinny być w wysokim stopniu z informatyzowane, mieć wdrożony systemy IT umożliwiające pełną cyfryzację wszystkich danych, w tym wrażliwych, np. kart chorób pacjentów. Służba zdrowia zobligowana będzie do raportowania tzw. zdarzeń medycznych do Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia oraz powinna zapewniać między innymi takie funkcje, jak obsługa: e-recept, e-skierowań, e-zleceń oraz udostępnić Internetowe Konta Pacjentów.

Dyrekcja Warszawskiego Szpitala dla Dzieci nie zamierzała zwlekać z tym obowiązkiem i w 2010 roku placówka podpisała umowę na realizację projektu pn. „E-WSDZ. Kompleksowa informatyzacja Warszawskiego Szpitala dla Dzieci wraz z wdrożeniem e-usług dla pacjentów”. Należy dodać, że Warszawski Szpital dla Dzieci jest pierwszym szpitalem dziecięcym jaki powstał na ziemiach polskich i działa nieprzerwanie od 1869 roku.

Przedmiotem inwestycji wartej ponad 1 mln zł był zakup sprzętu informatycznego oraz stworzenie witryny internetowej wraz z platformą e-usług medycznych. W ramach projektu została zbudowana sieć LAN wraz z podłączeniem szerokopasmowego internetu, zakupione zostały nowoczesne zestawy komputerowe wraz z urządzeniami peryferyjnymi i serwerami, a także zakupiono i wdrożono oprogramowanie wspierające zarządzanie placówkami medycznymi. Do systemu przeniesione zostały dane osobowe pacjentów z systemu poprzednio użytkowanego przez szpital, a przeznaczonych do rozliczeń z NFZ.

Kluczowym elementem projektu było utworzenie platformy internetowej umożliwiającej korzystanie z e-usług, w tym rejestracji przez internet.

Kluczowym elementem projektu było utworzenie platformy internetowej umożliwiającej korzystanie z e-usług, w tym rejestracji przez internet. Wdrożenie systemu znacząco wpłynęło na poprawę jakości obsługi pacjentów, a przede wszystkim ułatwiło pobyt dzieci w szpitalu. Ważnym, jak się okazało w praktyce, udogodnieniem dla pacjentów i ich opiekunów przebywających w szpitalu jest uruchomienie sieci wi-fi oraz publicznych punktów dostępu do internetu, które udostępniają szeroki wachlarz możliwości kontaktu, w tym rozmowy wideo.

Przedmiotowa inwestycja jest niezwykle istotna w wymiarze społecznym – co roku w Warszawskim Szpitalu dla Dzieci leczy się blisko 57 tys. małych pacjentów z całego województwa mazowieckiego oraz z innych regionów Polski. Placówka specjalizuje się w pediatrii oraz chirurgii i ortopedii dziecięcej. W szpitalu wykonywane są nowoczesne zabiegi artroskopowe, głównie w obrębie stawów kolanowych, co pozwala, w połączeniu ze świetnie wyposażonym

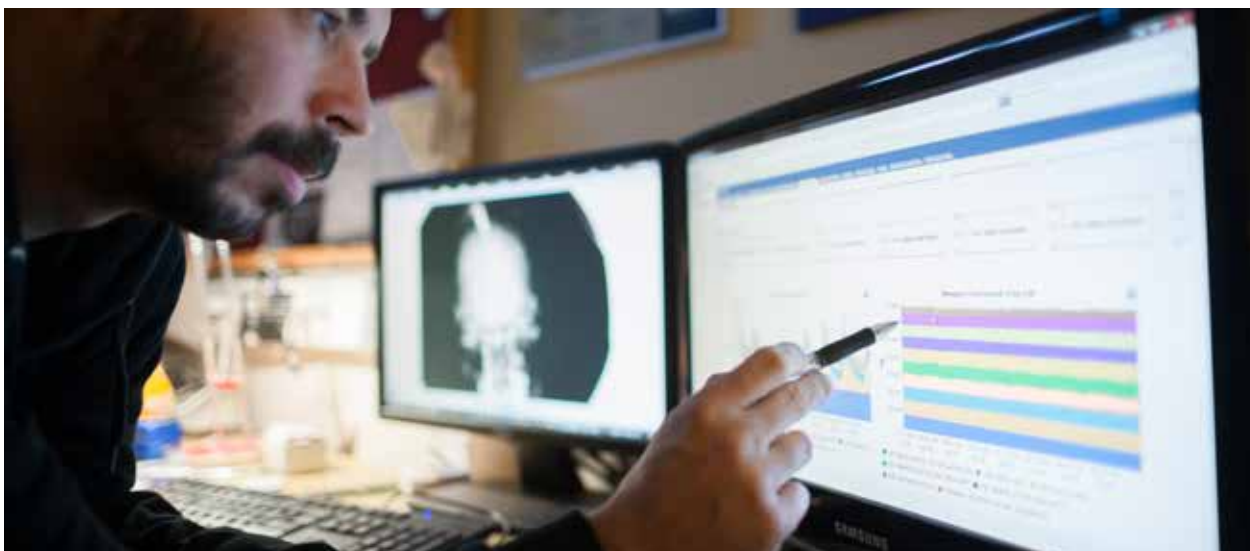
ośrodkiem rehabilitacji, na szybki powrót do sprawności operowanych dzieci. Każdego roku Oddział Chirurgii i Ortopedii Dziecięcej wykonuje ok. 1,5 tys. różnego typu zabiegów.

Dzięki projektowi pobyt dzieci w szpitalu nie będzie stresujący, ponieważ będą mieć świadomość, że w każdej chwili mogą skontaktować się z rodzicami lub opiekunami, którzy na bieżąco mogą monitorować stan zdrowia dzieci. Zdigitalizowanie informacji gromadzonych podczas udzielania świadczeń medycznych oraz wykorzystanie wszystkich możliwości, które daje posiadanie informacji w takiej formie, znacząco wpłynęło na podniesienie komfortu pracy personelu medycznego: lekarze otrzymali możliwość zlecenia i odbioru w systemie wyników badań laboratoryjnych oraz diagnostyki obrazowej, które bezpośrednio przypisywane są do historii choroby.

Ułatwiono również pracę lekarzy dzięki takim funkcjom systemu, jak:

- podgląd online zdjęć RTG wraz z opisami z każdej stacji roboczej w szpitalu,
- grupowanie JGP z możliwością wykorzystania odpowiedzi z systemu,
- elektroniczna wymiana danych: automatyczne uzupełnianie danych osobowych pacjenta w różnych dokumentach generowanych z systemu (karta pacjenta, historia choroby, wypis, zlecenia badań, skierowania),

- szybki podgląd dokumentacji wstecznej pacjenta (wizyty w Poradni Szpitala, poprzednie hospitalizacje), szybki podgląd raportów bieżących personelu.

Wdrożony system zoptymalizował proces leczenia i koszty leczenia.

Wśród pozostałych efektów wdrożeniowych warto wymienić:

- likwidację kolejek oraz efektywne zarządzanie czasem pracy personelu medycznego,
- lepszą komunikację między personelem,
- szybszy dostęp do informacji diagnostycznej,
- redukcję błędów lekarskich,
- poprawę jakości usług medycznych,
- zmniejszenie kosztów funkcjonowania placówki medycznej,
- większą trwałość danych.

W zakresie wdrażania rozwiązań informatycznych Warszawski Szpital dla Dzieci nie powiedział jeszcze ostatniego słowa. Zachęcona sukcesami dyrekcja szpitala planuje zakup systemu do zarządzania danymi medycznymi generowanymi z urządzeń medycznych znajdujących się na bloku operacyjnym, np. obrazów z kolumny artroskopowej i laparoskopowej, w tym archiwizacji danych medycznych z systemu monitorującego parametry życiowe pacjentów przebywających na Bloku Operacyjnym i Sali Pooperacyjnej.

Jak wskazano we wstępie tego artykułu, w 2017 roku sektor ochrony zdrowia będzie musiał zmierzyć się z informatyzacją placówek medycznych, jest to proces nieuchronny. Jednak już teraz warto rozpocząć przygotowania, bo – jak pokazują doświadczenia placówek, które mają ten proces za sobą – informatyzacja jest niezwykle czasochłonna i wymaga skrupulatnego wprowadzania danych. Zdobycie finansowania, wybór odpowiedniego systemu, konsultacje, ogłoszenie przetargu, negocjacje z wykonawcami, wdrożenie i szkolenie personelu mogą zająć wiele miesięcy.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 będzie można ubiegać się o wsparcie projektów z zakresu e-zdrowia w ramach Priorytetu inwestycyjnego 2.3 Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia. Informatyzacja placówek ochrony zdrowia ma zapewnić świadczenie usług online, m.in. rejestrację wizyt, elektroniczne skierowanie czy elektroniczny dostęp do dokumentacji medycznej.

Działanie 2.1.

Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu

Beneficjent: Warszawski Szpital dla Dzieci
 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
 Tytuł projektu: E_WSDZ. Kompleksowa informatyzacja Warszawskiego Szpitala dla Dzieci wraz z wdrożeniem e-usługi dla pacjentów
 Całkowita wartość projektu: 1 075 746,09 PLN
 Wartość dofinansowania z EFRR: 876 686,67 PLN

OPEN DAYS 2014 – WSPÓLNY ROZWOJ – INTELIGENTNE INWESTYCJE DLA LUDZI

Open Days to Europejski Tydzień Regionów i Miast współorganizowany co roku w Brukseli przez Komisję Europejską, Komitet Regionów oraz ponad 200 samorządów z całej Europy. Partnerzy biorący udział w ponad 100 konferencjach, seminariach, debatach w dniach 6–9 października br. dzielili się zdobytym do tej pory doświadczeniem oraz dyskutowali nt. przyszłych inicjatyw i projektów. Wydarzenie to stanowi doskonałą platformę wymiany opinii i poglądów, jest idealnym miejscem do prowadzenia dyskusji i debaty na temat tego, jak strategie inwestycyjne państw członkowskich w odniesieniu do funduszy regionalnych UE pomogą w osiągnięciu europejskich celów i przywrócą wzrost gospodarczy w regionach.

Organizatorzy wydarzenia, Komitet Regionów i Komisja Europejska wraz z ponad 200 miastami i regionami partnerskimi, przeprowadzili w dniach od 6 do 9 października ponad 100 warsztatów i 30 innych działań towarzyszących – w wydarzeniu wzięło udział ok. 6000 przedstawicieli państw członkowskich. Głównym przedmiotem prowadzonych dyskusji podczas Open Days były kwestie wykorzystania środków funduszy europejskich przez państwa członkowskie i ich regiony. W tym roku dyskusję zdominowały zagadnienia związane z reformą polityki spójności, która zbiegła się w czasie z nowym okresem wydatkowania funduszy UE. Zdaniem Michela Lebruna, Przewodniczącego Komitetu Regionów, podczas wdrażania polityki spójności nie można zapominać o tym, na co wskazywał już wielokrotnie Jacques Delors, iż nie wolno przenosić na poziom krajowy spraw i problemów, które można rozwiązać lokalnie, na szczeblu re-

gionalnym. Przewodniczący, Michel Lebrun powiedział: „Na przestrzeni ostatnich kilku lat regiony i miasta w UE odpowiadały za jedną trzecią wydatków publicznych. Impreza OPEN DAYS da osobom zaangażowanym w realizowanie polityki spójności okazję do wymiany najlepszych praktyk, a jednocześnie możliwość przekazania decydom informacji zwrotnych. Częścią naszej misji jest zapobieganie wszelkim opóźnieniom w realizacji działań mających największe znaczenie dla naszych społeczności i promowanie wzajemnej wymiany najskuteczniejszych rozwiązań w całej Europie”.

Zainicjowana przez europejskiego komisarza ds. polityki regionalnej, Johannes Hahn, reforma polityki spójności spowodowała, że polityka regionalna zmieniła się w nowoczesne i ukierunkowane na efekty narzędzie inwestycyjne dla wszystkich regionów europejskich. Większość zasobów

przeznaczana jest obecnie na kluczowe sektory, takie jak innowacja, MŚP, konkurencyjność, technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) oraz przejście na gospodarkę niskoemisyjną. Tuż przed tym wydarzeniem komisarz Johannes Hahn powiedział: „Roczna impreza OPEN DAYS to odpowiednia chwila dla regionów i miast, żeby zastanowić się, jak najlepiej wykorzystać okazję, jaką daje nam zreformowana polityka spójności. Planowane wykorzystanie inwestycji UE w państwach członkowskich musi przyczynić się do realizacji celów strategii „Europa 2020” tak, jak to zaplanowaliśmy. W przedstawionych jak dotąd umowach o partnerstwie i w programach operacyjnych na lata 2014–2020 widać wyraźną zmianę w kierunku inwestowania w „realną” gospodarkę. Oznacza to wsparcie dla MŚP, badań naukowych i innowacji, działań dotyczących rynku pracy, edukacji, walki z ubóstwem i oczywiście wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej. Musimy zagwarantować, że wszystkie regiony w Europie będą się rzeczywiście „integrowały” oraz, że punktem wyjścia działań będą starannie zaplanowane i sprzyjające włączeniu społecznemu strategie torujące drogę dla przyszłej konkurencyjności”.

Kluczowym tematem zorganizowanego wydarzenia było wzmocnienie zdolności instytucjonalnych władz krajowych, które według danych zawartych w szóstym sprawozdaniu w sprawie spójności, otrzymają w latach 2014–2020 o 70% więcej środków na inwestycje, co odzwierciedla rosnące znaczenie należytego zarządzania w zapewnianiu efektywnego wykorzystania zasobów publicznych.

W planowanych inwestycjach unijnych wpisanych do Umowy Partnerstwa pojawiają się pozytywne tendencje wspierania innowacji i małych przedsiębiorstw, jak również większego korzystania z instrumentów finansowych. Co istotne, inwestycje w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii mają osiągnąć 38 mld euro, co stanowi ponad dwukrotność kwoty zainwestowanej w gospodarkę niskoemisyjną w latach 2007–2013.

Z łącznym budżetem wynoszącym około 352 mld euro na okres finansowania 2014–2020 polityka spójności będzie odgrywać zasadniczą rolę w kluczowych obszarach na rzecz zrównoważonego, długofalowego wzrostu gospodarczego, takich jak innowacje, wsparcie dla MŚP, podniesienie kwalifikacji, włączenie społeczne i energia. Impreza OPEN DAYS pomaga prowadzić debatę i realizować ambitne cele.

Dodatkowe informacje dostępne są na stronie www.opendays.europa.eu.

JAK ZAKOŃCZYĆ PROJEKT I MONITOROWAĆ JEGO TRWAŁOŚĆ BEZ STRESU

Beneficjenci często mają problem z ustaleniem, w którym momencie projekt można uznać za zakończony i kiedy przestaje obowiązywać umowa o dofinansowanie. Pomyślny wynik kontroli i wypłata ostatniej transzy dofinansowania jest utożsamiana z wypełnieniem wszystkich obowiązków wobec instytucji finansującej. Przypominamy o zagadnieniu trwałości projektu oraz konieczności monitorowania przedsięwzięcia po jego zakończeniu. Zwracamy również uwagę na zmiany w składaniu sprawozdań – szczegóły znajdziecie Państwo poniżej.

Zakończenie projektu rozpatrujemy w dwóch aspektach – finansowym oraz rzeczowym. Przez finansowe zakończenie należy rozumieć datę zrealizowania przez beneficjenta wszystkich płatności w ramach projektu, tzn. poniesienie wszystkich wydatków i pozyskanie dokumentów stanowiących podstawę uznania wydatków za kwalifikujące się do objęcia wsparciem. Natomiast rzeczowe zakończenie realizacji oznacza datę spełnienia wszystkich poniższych warunków:

- 1) wykonania pełnego zakresu rzeczowego projektu zgodnie z umową o dofinansowanie oraz harmonogramem rzeczowo-finansowym,
- 2) udokumentowania wykonania robót, dostaw i usług protokołami odbioru,
- 3) udokumentowania wykonania robót, dostaw i usług fakturami oraz i/lub dokumentami o równoważnej wartości dowodowej,
- 4) udokumentowania wykonania robót, dostaw i usług innymi dokumentami potwierdzającymi zgodność realizacji projektu z warunkami umowy, wymienionymi w treści umowy w części dotyczącej warunków wypłaty dofinansowania,
- 5) podpisania przez beneficjenta ostatniego protokołu odbioru, świadectwa wykonania lub innego dokumentu równoważnego w ramach projektu potwierdzającego wykonanie prac/odbioru towaru.

Podsumowując, realizację projektu możemy uznać za zakończoną wtedy, kiedy spełnione są łącznie następujące warunki: zaplanowane w ramach projektu czynności zostały faktycznie wykonane, wszystkie wydatki zostały zapłacone, a dofinansowanie zostało w całości przekazane.

Zakończenie realizacji przedsięwzięcia wiąże się z rozpoczęciem okresu trwałości projektu. Należy jednak pamiętać, że nie jest on liczony, wbrew powszechnej opinii, od daty wskazanej w formularzu wniosku o dofinansowanie w punkcie A5 jako termin zakończenia projektu. Czynnością zamykającą projekt, zgodnie z powyżej przedstawioną informacją, jest wypłata ostatniej transzy dofinansowania. Dopiero od tego momentu rozpoczyna się okres trwałości projektu, który trwa 5 lat z wyjątkiem MŚP, dla których okres ten skrócono do 3 lat. W tym czasie nie można poddać projektu tzw. znaczącej modyfikacji wynika-

jącej ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu albo z zaprzestania działalności produkcyjnej. Jednocześnie zmiany te nie mogą mieć wpływu na charakter lub warunki realizacji operacji lub powodować uzyskania nieuzasadnionej korzyści przez beneficjenta.

Monitorowanie trwałości

Zakończone projekty są monitorowane w celu zapewnienia zachowania trwałości projektu. Odbywa się to głównie poprzez składanie przez beneficjentów sprawozdań. Prowadzone są również kontrole. Obszarami szczególnego ryzyka, które podlegają monitorowaniu w okresie trwałości projektu, są w szczególności:

- 1) osiągnięcie i zachowanie celu projektu określonego we wniosku o dofinansowanie, definiowanego w szczególności poprzez wskaźniki produktu i rezultatu do których osiągnięcia zobowiązany był beneficjent oraz inne istotne założenia projektu, które nie zostały bezpośrednio odzwierciedlone w założonych do osiągnięcia wskaźnikach;
- 2) dokonanie zmiany lokalizacji, w szczególności gdy lokalizacja projektu stanowiła element oceny wniosku o dofinansowanie i wnioskodawca w ramach kryteriów wyboru realizacji projektu przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO WM 2007–2013 uzyskał za nie punkty;
- 3) zaistnienie prawnej możliwości odzyskania podatku VAT, w przypadku gdy jest on kwalifikowany w projekcie;
- 4) generowanie dochodu w projekcie i jego wysokość;
- 5) informacja i promocja projektu;

Beneficjenci, którzy zakończyli realizację projektu i dokonali rozliczenia końcowego, są zobligowani do corocznego sporządzania i składania do MJWPU sprawozdania w zakresie wypełniania obowiązku utrzymania trwałości. Muszą być one składane najpóźniej do 31 stycznia każdego roku w okresie trwałości projektu. Dane zawarte w sprawozdaniach muszą odnosić się do pełnych, zamkniętych lat kalendarzowych. Przy czym w zakresie sprawozdania za pierwszy i ostatni rok okresu trwałości dane należy przedstawić odpowiednio dla pierwszego sprawozdania za okres, licząc od daty zakończenia realizacji projektu, a dla ostatniego roku okresu trwałości do upływu daty okresu trwałości.

- 6) realizowanie polityk horyzontalnych;
- 7) archiwizacja dokumentów projektu;
- 8) posiadanie kontraktu umowy z NFZ (o ile było to warunkiem uzyskania wsparcia z RPO WM);
- 9) realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych/rekomendacji audytowych;
- 10) wszczęcie przez organy ścigania lub inne uprawnione podmioty postępowań prowadzonych w związku z realizacją projektu.

Beneficjenci, którzy zakończyli realizację projektu i dokonali rozliczenia końcowego, są zobligowani do corocznego sporządzania i składania do MJWPU sprawozdania w zakresie wypełniania obowiązku utrzymania trwałości. Muszą być one składane najpóźniej do 31 stycznia każdego roku w okresie trwałości projektu. Dane zawarte w sprawozdaniach muszą odnosić się do pełnych, zamkniętych lat kalendarzowych. Przy czym w zakresie sprawozdania za pierwszy i ostatni rok okresu trwałości dane należy przedstawić odpowiednio dla pierwszego sprawozdania za okres licząc od daty zakończenia realizacji projektu, a dla ostatniego roku okresu trwałości do upływu daty okresu trwałości. W przypadku gdy beneficjent zobligował się do osiągnięcia danego wskaźnika po dniu zakończenia realizacji projektu okres trwałości dla tego wskaźnika liczony jest od dnia potwierdzenia przez beneficjenta jego pełnego osiągnięcia. Dane zawarte w sprawozdaniach dotyczą w szczególności:

1. Osiągnięcia i utrzymania celów projektu.
2. Utrzymania lokalizacji.
3. Kwalifikowalności podatku od towarów i usług (VAT).
4. Generowania dochodu przez projekty.
5. Wykonania zaleceń pokontrolnych jeśli były wydane.

Realizację projektu możemy uznać za zakończoną, kiedy spełnione są łącznie następujące warunki: zaplanowane w ramach projektu czynności zostały faktycznie wykonane, wszystkie wydatki zostały zapłacone, a dofinansowanie zostało w całości przekazane.

Od 1 stycznia 2015 roku obowiązują nowe zasady przygotowywania sprawozdań. Dotychczas beneficjenci wypełniali formularz dostępny na stronie mazowia.eu i składali wersję papierową w MJWPU wraz z płytą CD zawierającą wersję elektroniczną. Od nowe-

go roku sprawozdania za 2014 r. będą wypełniane za pośrednictwem systemu MEWA (SEZAM). Zostanie dodana nowa zakładka *Ankieta trwałości*, którą po wypełnieniu trzeba będzie wysłać w systemie, następnie wydrukować z zakładki *Korespondencja wysłana*, podpisać i złożyć w siedzibie MJWPU na ul. Jagiellońskiej 74. Kopertę należy opatrzyć napisem *Trwałość projektu*. Należy pamiętać, że weksel *in blanco* podpisany przy okazji zawierania umowy o dofinansowanie obowiązuje jako zabezpieczenie jej prawidłowej realizacji również w okresie trwałości. Niezłożenie sprawozdania w terminie może skutkować przeprowadzeniem kontroli doraźnej u beneficjenta. Należy zatem potraktować ten obowiązek poważnie i pamiętać, że najbliższe sprawozdanie należy złożyć do końca stycznia 2015 roku.

Zachęcamy Państwa do wnikliwego zapoznania się z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej – w zakresie monitorowania projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 w okresie trwałości oraz przeprowadzania kontroli obszarów szczególnego ryzyka i kontroli trwałości – zamieszczonymi na stronie internetowej www.mazowia.eu, w zakładce *Wytyczne IŻ RPO WM*. Z pewnością wytyczne te pozwolą lepiej zrozumieć zagadnienie trwałości projektu, a także uniknąć błędów w sprawozdawaniu z jego utrzymania.

MODERNIZACJA OŚRODKA SZKOLENIA I WYCHOWANIA W JACIĄŻKU

Wiedza to jeden z najcenniejszych zasobów decydujących o rozwoju gospodarczym współczesnego świata. Odpowiedni poziom wykształcenia społeczeństwa decyduje o długofalowym procesie rozwoju gospodarki. Przeprowadzone przez Bank Światowy badania wykazały, że współcześnie to właśnie kapitał ludzki stanowi siłę napędową rozwoju gospodarczego.

Według badań Monitoring Environmental Progress¹ aż 64% bogactwa światowego przypada właśnie na kapitał ludzki. Wobec tego należy stwierdzić, iż obecnie głównym motorem rozwoju gospodarczego nie są bogactwa naturalne, lecz wykwalifikowane kadry pracowników, ekspertów w swoich dziedzinach. Właśnie dlatego odpowiednie działania nakierowane na rozwój edukacji decydować będą o przyszłym poziomie rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego naszego i innych krajów.

W celu poprawy infrastruktury edukacyjnej wiele krajów wprowadza programy wsparcia placówek edukacyjnych, oferując pomoc w zakresie modernizacji i wyposażenia placówek, organizacji kursów i programów edukacyjnych rozwijających ogólne i zawodowe kompetencje stosownie do wymagań rynku pracy. Programem takim w mijającej perspektywie budżetowej UE był Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, który m.in. w ramach działania 7.2 Infrastruktura służąca edukacji wspierał rozwój placówek edukacyjnych. W ramach niniejszego działania współfinansowane były przedsięwzięcia służące poprawie stanu i wyposażenia infrastruktury edukacyjnej, dydaktycznej i pomocniczej, w tym także placówek kształcenia ustawicznego.

Dotychczas w ramach działania 7.2 RPO WM dofinansowano 59 projektów na łączną kwotę 359 mln zł. Wśród beneficjentów wymienić należy przede wszystkim gminy i powiaty prowadzące placówki oświatowe, szkoły wyższe oraz podmioty prowadzące placówki kształcenia ustawicznego. Te ostatnie odgrywają wyjątkową rolę w procesie

kształcenia i edukacji. Zapewniają stałe doskonalenie oraz rozwijanie kwalifikacji ogólnych i zawodowych stosownie do rosnących wymagań rynku pracy, kształcąc zarówno osoby już pracujące, jak i te dopiero wchodzące na rynek pracy. Realizacja projektów przez tego rodzaju placówki przyniosła wiele pozytywnych efektów związanych z poprawą warunków kształcenia, które zauważalne są w wielu aspektach rozwoju gospodarczego.

Pozytywnym przykładem odpowiedniego wykorzystania środków na rozwój podmiotu i poprawy warunków prowadzenia działań edukacyjnych jest Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP, która w okresie od grudnia 2010 do września 2012 zrealizowała projekt „Modernizacja Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Jaciążku”. Był to ostatni etap modernizacji ośrodka. Przedmiotem projektu była modernizacja starego ośrodka OHP w Jaciążku w celu utworzenia nowoczesnego multimedialnego centrum kształcenia zawodowego dla młodzieży z obszarów wykluczenia społecznego na terenie powiatu Maków Mazowiecki i powiatów ościennych.

Głównymi celami realizacji projektu było:

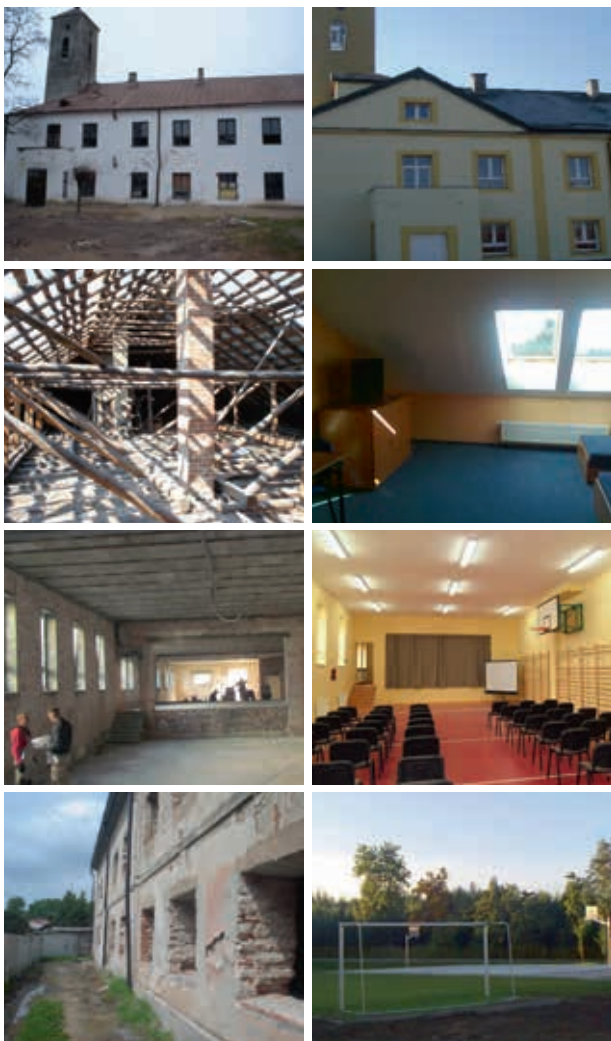
- Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów poprzez poprawę jakości nauczania oraz dostępności regionalnej infrastruktury edukacyjnej na każdym poziomie kształcenia.
- Wspieranie poprawy stanu infrastruktury edukacyjnej, dydaktycznej i pomocniczej w obiektach i ich otoczeniu, a tym samym podniesienia jakości kształcenia.
- Wyrównanie szans edukacyjnych pomiędzy miastem a wsią.

¹ Monitoring Environmental Progress (MEP). A Report on Work in Progress, World Bank

- Nabycie przez młodzież uczącą się umiejętności niezbędnych na rynku pracy.
- Zwiększenie społecznego oddziaływania, a poprzez doskonalenie zawodowe zmniejszanie liczby osób wykluczonych społecznie, a w tym zagrożonych bezrobociem.

Prace projektowe dotyczące modernizacji Ośrodka należy podzielić na dwie grupy. Pierwsze z nich dotyczyły przeprowadzenia prac budowlanych w budynku dawnego Ośrodka w celu przystosowania pomieszczeń do prowadzenia działań edukacyjnych. W ramach prac przeprowadzono generalny remont budynku głównego i budynku warsztatowego oraz wykonano zagospodarowanie terenu przylegającego, na którym powstało m.in. boisko sportowe do gry w piłkę nożną i koszykówkę.

Dokonano kapitalnego remontu budynku: wymieniono instalacje wewnętrzne, stolarkę okienną i drzwiową, wykonano nowe pokrycie dachowe, dostosowano pomieszczenia do pełnienia funkcji dydaktycznych i socjalnych poprzez przebudowę części pomieszczeń oraz wykonano termomodernizację budynku w celu zapewnienia jego odpowiedniej efektywności energetycznej. Druga część prac w ramach projektu dotyczyła wyposażenia powstałych pomieszczeń dydaktycznych, socjalnych i pomocniczych oraz prac związanych z informatyzacją Ośrodka. W ramach projektu wyposażono m.in. warsztaty do praktycznej nauki zawodu w maszyny i urządzenia służące prowadzeniu procesu praktycznej nauki zawodu, sale

dydaktyczne, zaplecze kuchenne i stołówkę, zaplecze sanitarne, bibliotekę, internat, pracownię komputerową oraz salę widowiskowo-sportową i boisko do gry w piłkę nożną i koszykówkę.

Po remoncie Ośrodek OHP w Jaciążku dysponuje zmodernizowanym budynkiem głównym pełniącym funkcję szkoleniową i mieszkalną oraz budynkiem warsztatowym pełniącym funkcję szkoleniowo-administracyjną. W budynku głównym znajduje się segment szkoleniowo-administracyjny z kuchnią (z zapleczem i stołówką), salą sportowo-widowiskową, pomieszczenia dydaktyczne, internat obejmujący 80 miejsc noclegowych, świetlica, pokój wychowawców, pokój pielęgniarki oraz segment konferencyjny z 26 miejscami noclegowymi, salami szkoleniowymi i pomieszczeniem klubowym. W budynku warsztatowym znalazły się pomieszczenia do praktycznej nauki zawodu (kuchacza, krawca, ślusarza, stolarza), zaplecze administracyjne (pralnia z suszarnią, magazyny) oraz pomieszczenia biurowe warsztatów szkoleniowo-produkcyjnych. Przy Ośrodku znajduje się wielofunkcyjny plac sportowy, aneks rekreacyjny, drogi i miejsca parkingowe oraz tereny zielone.

Dzięki wsparciu Ośrodka w ramach działania 7.2 RPO WM stał się on placówką wyróżniającą się nie tylko doskonale wyposażonymi salami dydaktycznymi, warsztatami i salą konferencyjną, ale także funkcjonalnymi i estetycznymi pokojami internatowymi oraz rozległym terenem rekreacyjnym. Tym samym może on zapewnić młodzieży zagrożonej wykluczeniem komfortowe warunki do zdobywania wiedzy ogólnej i zawodowej, wyrównując szanse edukacyjne młodzieży miejskiej i wiejskiej. Ośrodek stał się jednym z najlepszych placówek kształcenia ustawicznego, dysponującym bogatą ofertą edukacyjną dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy. Modernizacja Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Jaciążku stanowi dobry przykład jak efektywnie wydatkować środki dostępne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013.

Działanie 7.2.

Infrastruktura służąca edukacji

Beneficjent: Ochotnicze Hufce Pracy

Mazowiecka Wojewódzka Komenda

Tytuł projektu: Modernizacja Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Jaciążku

Całkowita wartość projektu: 9 965 931,01 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 7 395 880,20 PLN

SPORT TO ZDROWIE, CZYLI POWIAT PRZASNYSKI DBA O KONDYCJĘ FIZYCZNĄ SWOICH MIESZKAŃCÓW

We wrześniu br. miało miejsce uroczyste otwarcie jednego z najnowocześniejszych ośrodków sportów zimowych na Mazowszu – Mazowieckiego Centrum Sportów Zimowych Chorzele.

Inwestycja zrealizowana została dzięki wsparciu funduszy unijnych w ramach działania 7.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, wartość otrzymanego dofinansowania wyniosła 9,9 mln zł.

W uroczystym otwarciu kompleksu sportowego udział wzięli Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego, a Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych reprezentowała Elżbieta Szymanik, zastępca Dyrektora ds. PO KL

Mazowieckie Centrum Sportów Zimowych to kompleks obiektów zlokalizowanych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Chorzelach. Centrum jest w pełni przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wewnątrz budynku zainstalowane zostały pochylnie, wydzielono także węzły sanitarne. Zamontowano automatyczną bramkę wejściową, a także specjalistyczny podnośnik przy basenie. Na zewnątrz budynku wydzielone zostały specjalne miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

W Centrum mieszczą się:

- nowoczesna pływalnia z basenem sportowym o wymiarach 12,5 x 25 m, głębokości 1,20–1,80 m; basen rekreacyjny głębokości 1,05 m, przeznaczony głównie dla dzieci. Basen ten wyposażony został w dysze masujące boczne oraz masujące kark. Całość jest efektywnie oświetlona lampami podwodnymi;
- zaplecze relaksacyjno-uzdrawiające (sauny, jacuzzi, zjeżdżalnie wodne, słoneczna łąka, łózka ceramiczne).

Pływalnia ma własne zaplecze sanitarno-szatniowe. W obiekcie znajduje się również sala konferencyjno-sportowa o powierzchni 250 m², która może pomieścić 80 osób.

W części sportowej znajdują się profesjonalnie wyposażona sala do ćwiczeń fitness oraz siłowych.

Z obiektów centrum sportowego korzystają uczniowie zarówno w trakcie zajęć lekcyjnych, jak i poza nimi. Zajęcia sportowe na basenie są prowadzone dla uczniów Zespołu

Szkół Ponadgimnazjalnych w Chorzelach oraz pozostałych 23 szkół z terenu gmin Chorzele, Jednorzec i Krzynowłoga Mała. W tym obiekcie odbywają się także treningi dla studentów z Zespołu Medycznych Szkół Policealnych (specjalność ratownictwo wodne). Z pływalni – kiedy skończą się zajęcia lekcyjne – korzystają również mieszkańcy powiatu. Rodziny z dziećmi w wyznaczonych porach mogą korzystać z tzw. godzin rodzinnych, podczas których nie są pobierane opłaty za korzystanie z basenu. Na pływalni odbywają się także zajęcia rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz zawody pływackie.

Na nowoczesnej sali gimnastycznej, oprócz zajęć z wychowania fizycznego, odbywają się zawody sportowe. Korzystać z niej mogą również kluby sportowe działające na terenie powiatu przasnyskiego. Przedsięwzięcie stanowi przykład umiejętnego połączenia budowy nowoczesnego obiektu sportowego z programem rozwoju sportu i rekreacji w regionie. Powiat przasnyski nie poprzestał na budowie obiektu, cały czas dąży do zapewnienia swoim mieszkańcom jak najszerszej oferty sportowo-rekreacyjnej.

Centrum jest także modelowym budynkiem w zakresie wykorzystania nowoczesnych rozwiązań racjonalizujących zużycie energii. Na dachu auli zainstalowane zostały kolektory słoneczne oraz urządzenia wentylacji mechanicz-

nej o dużym współczynniku odzysku ciepła. Zastosowanie nowoczesnych technologii docieplenia budynku wełną mineralną i styropianem pozwoli na zminimalizowanie strat ciepła. Wygenerowane dzięki temu oszczędności będą mogły zostać przeznaczone na dalszy rozwój oferty sportów zimowych w powiecie przasnyskim.

Działanie 7.2.

Infrastruktura służąca edukacji

Beneficjent: Powiat Przasnyski

Tytuł projektu: Mazowieckie Centrum Sportów Zimowych – Kompleks Chorzele – etap I

Całkowita wartość projektu: 17 467 057,15 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 9 775 538,38 PLN

V FORUM ROZWOJU MAZOWSZA

Na Stadionie Narodowym w Warszawie Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych zorganizowała największe wydarzenie konferencyjno-wystawiennicze, w którym wzięło udział prawie 80 wystawców – beneficjentów środków unijnych i 1300 odwiedzających, a ponad 3600 osób śledziło transmisję online z obu scen.

Wydarzenie odbywało się pod hasłem V Forum Rozwoju Mazowsza. Grow Up Start Up i miało na celu promocję projektów RPO WM oraz PO KL realizowanych na Mazowszu, jak również wymianę doświadczeń pomiędzy beneficjentami, instytucjami naukowymi i badawczymi, a także instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie funduszy europejskich. W trakcie dwudniowego wydarzenia udało się stworzyć największą platformę wymiany informacji pomiędzy wszystkimi uczestnikami procesu pozyskiwania i wykorzystania środków unijnych w województwie mazowieckim. Celem wydarzenia było pokazanie efektów współpracy pomiędzy wnioskodawcami a instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie funduszy europejskich oraz zapoczątkowanie efektywnych partnerskich inicjatyw między różnymi grupami odbiorców unijnych grantów. W trakcie tegorocznego spotkania przeprowadzono 34 sesje tematyczne, na dwóch scenach głos zabrało łącznie 62 prelegentów.

Forum otworzył Marszałek Województwa Mazowieckiego, pan Adam Struzik, który podsumował 10-letni wpływ funduszy europejskich na rozwój polskiej gospodarki oraz gospodarki Mazowsza.

W swoim wystąpieniu pan Marszałek podkreślił m.in. jak ważnym elementem dźwigni polskiego PKB były fundusze unijne, dzięki którym nasz kraj odnotowywał średnioroczne wzrosty na poziomie 4,1%, a województwo mazowieckie – wg Raportu Spójności Eurostatu – znalazło się na II pozycji spośród 28 krajów UE, odnotowując 17% wzrost skumulowanej wartości PKB.

Zwrócił także uwagę, że Mazowsze, ze średnim PKB na mieszkańca wynoszącym 110% średniej unijnej, jest regionem kontrastów. Obecność Warszawy – jednego z najszybciej rozwijających się miast w Unii Europejskiej – powoduje, że Mazowsze zaliczane jest do najbogatszych regionów Polski. Nie można jednak zapominać o subregionach: radomskim czy siedleckim ze stopą bezrobocia przekraczającą 30%. W związku z powyższym przed Mazowszem niezwykle ważne zadanie – konieczność dalszego wyrównywania rozwoju oraz niwelowania deficytów subregionów słabiej rozwiniętych.

Tematem przewodnim V Forum były wyzwania jakie stwarza perspektywa finansowa 2014–2020, związane z nią inteligentna specjalizacja regionów, transfer technologii

między nauką a biznesem, działalność badawczo-rozwojowa oraz komercjalizacja. O roli i znaczeniu innowacji oraz ich wpływie na kształtowanie oblicza współczesnej gospodarki, podczas uroczystego otwarcia, mówiła pani poseł Mirosława Nykiel – członkini Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, Rządowej Komisji ds. Unii Europejskiej, Przewodnicząca Podkomisji stałej do spraw innowacyjnej gospodarki i rozwoju małych i średnich firm.

Marszałek podkreślił m.in. jak ważnym elementem dźwigni polskiego PKB były fundusze unijne, dzięki którym nasz kraj odnotowywał średnioroczne wzrosty na poziomie 4,1%, a województwo mazowieckie – wg Raportu Spójności Eurostatu – znalazło się na II pozycji spośród 28 krajów UE, odnotowując 17% wzrost skumulowanej wartości PKB.

W trakcie spotkania dużo uwagi poświęcono także start-upom oraz roli klastrów w modelowaniu procesów gospodarczych. Dyskusja na temat wsparcia start-upów w nowej perspektywie kontynuowana była w panelu eksperckim. W debacie udział wzięli przedstawiciele instytucji publicznych oraz sektora prywatnego: Aniołowie Biznesu, Startup Fest Agora S.A., D-raft, MJWPU, Instytut Wzornictwa Przemysłowego i Związek Banków Polskich- Krajowy Punkt Kontaktowy.

Kilka sesji V Forum Rozwoju Mazowsza poświęcono obszarom zarządzania kapitałem ludzkim przy tworzeniu innowacji, omówiono przykłady społecznej odpowiedzialności biznesu czy przeciwdziałania wykluczeniu osób 50+. Dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej zaprezentowano dostępne jeszcze środki na założenie firmy. Swoją ofertę na preferencyjne pożyczki, poręczenia, ale i bezzwrotne dotacje przedstawiło 6 instytucji otoczenia biznesu.

Forum stanowiło doskonałą okazję od zaprezentowania szerokiego spektrum wspieranych inicjatyw, różnych grup odbiorców unijnych dotacji.

W trakcie Forum Marszałek Województwa Mazowieckiego oraz Dyrektor MJWPU dokonali podsumowania dobiegającej końca perspektywy finansowania 2007–2013, w której Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych zorganizowała łącznie 238 naborów wniosków. Potwierdzeniem dużego zainteresowania ubieganiem się o środki unijne jest fakt, że ocenie poddano ponad 32 000 wniosków o dofinansowanie. MJWPU zawarła łącznie po-

nad 7100 umów z beneficjentami na łączną wartość wsparcia prawie 10 mld zł.

Forum stanowiło doskonałą okazję do zaprezentowania szerokiego spektrum wspieranych inicjatyw, różnych grup odbiorców unijnych dotacji. Wystawcy z dumą prezentowali swoje osiągnięcia i rezultaty zrealizowanych przedsięwzięć. Odwiedzający mogli skorzystać z bezpłatnych szkoleń, konsultacji osób dysponujących praktyczną wiedzą w zakresie pozyskiwania i rozliczania środków z Unii Europejskiej czy wziąć udział w panelach dyskusyjnych, odbywających się na dwóch specjalnie do tego celu przygotowanych scenach. W trakcie dwudniowej imprezy uczestnicy dzielili się swoją bezcenną wiedzą i doświadczeniami w realizacji oraz wdrażaniu projektów, podejmowano także dyskusje na temat uproszczenia systemu wykorzystania środków unijnych. Tematyka sesji i paneli dyskusyjnych V Forum dotyczyła m.in.:

- form wsparcia dla innowacji oraz transferu technologii,
- inwestycji realizowanych w formie partnerstwa publiczno-prywatnego,
- własności intelektualnej,
- narzędzi pozyskiwania inwestorów (*crowdfunding*),
- modelowych klastrów.

Nie zabrakło także zagranicznego punktu widzenia. Wystąpienia urozmaicili goście z Libanu, Bułgarii, Kanady i Izraela. Każdy z nich opowiedział o swoich doświadczeniach biznesowych i podzielił się opinią na temat tworzenia odpowiedniego środowiska dla rozwoju start-upów. Wszystkie materiały zgromadzone na V Forum Rozwoju Mazowsza. Grow Up Start UP to jest prezentacje, nagrania z poszczególnych wystąpień i debat, a także relacja zdjęciowa są udostępnione na stronie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych w sekcji Forum Rozwoju Mazowsza.

Mając na uwadze ogromne zainteresowanie, jakim cieszyło się zorganizowane wydarzenie, jak również widząc pierwsze rezultaty wcześniejszych spotkań, Mazowiecka Jednostka planuje realizację podobnych inicjatyw, stanowiących swoistą platformą wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy podmiotami korzystającymi z funduszy unijnych. Zachęcamy Państwa do uczestnictwa w kolejnych forach oraz do śledzenia aktualności dotyczących organizowanych spotkań przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych na stronie www.mazowia.eu/forum-rozwoju-mazowsza oraz Facebooku www.facebook.com/ForumRozwoju www.facebook.com/fan.mazowia.eu.

KRATKI.PL

Prezentujemy Państwu firmę Kratki.pl Marek Bal – multibeneficjenta, który w ostatnich kilku latach pozyskał dofinansowanie na realizację 11 projektów współfinansowanych z funduszy europejskich, w tym 4 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013, a pozostałe ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Zapraszamy do zapoznania się z materiałem i do naśladowania dobrych wzorców.

Firma Kratki.pl Marek Bal działa na polskim rynku od 1998 roku i znana jest przede wszystkim jako producent kominków oraz niezbędnych akcesoriów do nich. Zajmuje się ponadto obróbką kamienia, drewna, produkcją elementów z ocynku. Przedsiębiorstwo dynamicznie rozwija się, zdobywa nowe rynki zbytu, stale podnosi konkurencyjność i poziom innowacyjności. Wszystko to między innymi dzięki wsparciu finansowemu z funduszy unijnych. Kratki.pl w perspektywie 2007–2013 zrealizowały kilkanaście projektów, w tym 4 z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013. Łączna kwota dofinansowania dla projektów w ramach RPO WM wyniosła ponad 2 352 tys. zł.

Trzy projekty zostały już pomyślnie zakończone – jeden w ramach Działania 1.5. RPO WM jest nadal w trakcie realizacji. Polega on na doposażeniu zakładu produkcyjnego w maszyny i urządzenia umożliwiające wprowadzenie na rynek dwóch nowych wzorów kratki kominkowych i wentylacyjnych oraz nowego rodzaju biokominka. Zakupione zostały m.in.: hydrauliczna zwijarka do blach, kształtki i krępowniki do ocynku, gilotyna, urządzenia do optymalizacji napięcia w sieci oświetlenia, prasa krawędziowa elektryczna CNC, formy wtryskowe do kratki, perlatory. Przedsięwzięcie jest już zrealizowane w 70%. Zakończenie rzeczowe i finansowe planowane jest na koniec grudnia 2014 roku. Najważniejszymi korzyściami z punktu widzenia beneficjenta jest podniesienie poziomu innowacyjności produktów, wzrost konkurencyjności firmy i tym samym podwyższenie poziomu technologicznego co bezpośrednio przekłada się na zwiększenie przychodów firmy.

Ważny pod kątem inwestycji był rok 2013, zakończono wówczas 3 projekty realizowane w ramach RPO WM, a trzeba pamiętać, że firma korzysta również z innych programów operacyjnych. W ramach Działania 1.2 zrealizowano pro-

jekt badawczy, dzięki któremu do oferty wprowadzono zupełnie nowy typ urządzenia grzewczego, wykorzystującego system dedykowanej automatyki. Opracowywany wkład kominkowy „Nadia” wraz ze sterownikiem Eko Line jest już dostępny na rynku. W ramach projektu zakupiono maszynę – prasę krawędziową CNC wraz z wycinarką laserową oraz program do symulacji procesów spalania w komorze pieca. Zakupy zostały poprzedzone pracami badawczymi, których wyniki wykorzystano do opracowania i wdrożenia nowej technologii produkcji pieców grzewczych. Na potrzeby projektu powołano zespół badawczy, którego koszty wraz z wynagrodzeniami były kwalifikowalne. Dzięki realizacji projektu przedsiębiorstwo uzyskało realną korzyść w postaci wzrostu przychodów ze sprzedaży. Dodatkowo podkreślić należy aspekt środowiskowy. Nowoczesne technologie zastosowane w zakupionych maszynach pozwoliły na wyeliminowanie spawania elementów, dzięki czemu wyraźnie zmniejszyło się zużycie energii i tym samym zmniejszyła się emisja zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza.

Dynamiczny rozwój wymaga inwestycji w technologie informacyjno-komunikacyjne wspomagające proces zarządzania przedsiębiorstwem. W okresie od kwietnia 2012 roku do kwietnia 2013 roku Kratki.pl zrealizowały projekt w ramach Działania 2.3. Technologie komunikacyjne i informacyjne MSP, w ramach którego zakupiono:

- 1) serwer,
- 2) macierz dyskową,
- 3) 14 kolektorów danych,
- 4) centralę teleinformatyczną,
- 5) 6 zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem.

Kluczowym zakupem był jednak system informatyczny klasy ERP do zarządzania przedsiębiorstwem. Poprzez częściową automatyzację procesów zarządzania możliwe

stało się ich przyspieszenie oraz lepsza koordynacja. Po ponad rocznym okresie użytkowania oprogramowania można mówić o realnych korzyściach osiągniętych dzięki projektowi. Chodzi przede wszystkim o wzrost wydajności pracy, maksymalne wykorzystanie zdolności produkcyjnych, lepszą przejrzystość podejmowanych działań, co w rezultacie przekłada się na wzrost przychodów. Informatyzacja przedsiębiorstwa i tym samym dostosowanie do standardów nowoczesnych firm możliwe było dzięki wsparciu finansowemu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013.

Dzięki funduszom UE wprowadzono do oferty nowe produkty, natomiast te dotychczas oferowane znacznie ulepszono. Naturalne więc było przyjęcie strategii wprowadzenia ich na rynki zagraniczne. Podjęte działania eksportowe również zostały wsparte z RPO Województwa Mazowieckiego. W latach 2012–2013 zrealizowano projekt z Działania 1.7 Promocja gospodarcza, w ramach którego przedstawiciele Kratki.pl wzięli udział w zagranicznych oraz krajowych imprezach targowych. W ramach projektu dofinansowany został udział firmy jako wystawcy na ważnych międzynarodowych imprezach branżowych, takich jak:

1. MT Progetto Fuoco w Weronie we Włoszech;
2. MT Instalacje w Poznaniu;
3. MT Hearth and Home w Horrogate w Anglii;
4. MT ISH we Frankfurcie w Niemczech.

Działania skierowane były przede wszystkim na rynki: niemiecki, włoski i angielski. Projekt stał się wspaniałą okazją do promocji innowacyjnych produktów firmy Kratki.pl. Udało się nawiązać ciekawe kontakty biznesowe, zawarto umowy z kontrahentami. Projekt bezpośrednio przyczynił się do zdobycia przewagi konkurencyjnej i umożliwił wzrost sprzedaży produktów oferowanych przez Kratki.pl.

W przededniu uruchomienia środków w ramach perspektywy finansowej 2014–2020 zachęcamy Państwa do czerpania inspiracji z prezentowanych projektów. Niech posłużą Państwu jako przykłady dobrych praktyk i staną się wzorem do naśladowania.

Beneficjent: KRATKI.PL Marek Bal

Działanie 1.2.

Budowa sieci współpracy nauka – gospodarka

Tytuł projektu: Prace badawczo-rozwojowe w firmie KRATKI.PL nad utworzeniem prototypu nowego typu urządzenia grzewczego wykorzystującego system dedykowanej automatyki

Całkowita wartość projektu: 2 815 412,04 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 775 854,21 PLN

Działanie 1.5.

Rozwój przedsiębiorczości

Tytuł projektu: Wzrost konkurencyjności firmy KRATKI.PL poprzez wprowadzenie nowych produktów na rynek międzynarodowy

Całkowita wartość projektu: 3 241 050,00 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 849 912,28 PLN

Działanie 1.7.

Promocja gospodarcza

Tytuł projektu: Wzrost konkurencyjności firmy KRATKI.PL poprzez wprowadzenie nowych urządzeń na rynek międzynarodowy

Całkowita wartość projektu: 385 231,38 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 96 055,19 PLN

Działanie 2.3.

Technologie informacyjne i komunikacyjne dla MSP

Tytuł projektu: Wdrożenie nowoczesnych technologii informatycznych i komunikacyjnych w firmie KRATKI.PL w celu wzrostu konkurencyjności firmy na międzynarodowym rynku produktów grzewczych

Całkowita wartość projektu: 978 580,47 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 277 845,92 PLN

DZIAŁANIA INFORMACYJNO- -PROMOCYJNE PLAKIETKI I GADŻETY

Promocja jest jednym z kluczowych elementów zarządzania projektami współfinansowanymi ze środków funduszy unijnych. Nie tylko dlatego, że jej obowiązek wynika z wytycznych instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie programów operacyjnych i umowy o dofinansowanie, ale przede wszystkim dlatego, że sprawne działania informacyjno-promocyjne są drogą do sukcesu wdrażanego projektu.

Na łamach niniejszego Biuletynu prezentujemy Państwu ostatni artykuł z cyklu *Działania informacyjno-promocyjne w projektach współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013*, w którym są opisane zasady dotyczące wykorzystania plakietek informacyjnych oraz gadżetów promocyjnych.

Plakietki informacyjne – z uwagi na niewielkie rozmiary oraz łatwość użycia – wykorzystywane są w celu oznakowania maszyn, urządzeń, pojazdów oraz innego rodzaju sprzętu i wyposażenia zakupionego na potrzeby realizacji projektu ze środków unijnych.

Wymiary plakietki określone zostały w wytycznych dotyczących działań informacyjno-promocyjnych RPO WM, nie powinny być mniejsze niż 8 cm (szerokość) x 2 cm (wysokość) oraz powinny znajdować się w widocznym miejscu. W zależności od przeznaczenia, tj. rodzaju oznakowanego sprzętu, powinien zostać dobrany materiał, z którego zostanie wykonana plakietka. Może to być: pleksi, metal, aluminium, mosiądz.

Przy doborze materiału nie można zapominać o tym, że plakietka powinna „informować” o źródłach finansowania zakupionych urządzeń także w okresie trwałości przedsięwzięcia – czyli okresie 3 lub 5 lat od daty zakończenia projektu. Analogicznie, jak w przypadku wszystkich materiałów informacyjno-promocyjnych, na plakietce powinny znajdować się logotypy oraz informacja o współfinansowaniu projektu.

W przypadku przedmiotów, na których nie ma możliwości zamieszczenia czytelnej informacji o dofinansowaniu (np. małe aparaty fotograficzne, dyktafon, itp.), możliwe jest zamieszczenie informacji na opakowaniu lub etui sprzętu, przy czym musi być to opakowanie lub etui użytkowane łącznie ze sprzętem (np. etui na aparat fotograficzny – nie opakowanie kartonowe, w którym aparat został zakupiony).

Gdy umieszczenie plakietki o wskazanych rozmiarach jest niemożliwe ze względu na rozmiar oznaczanego przedmiotu, dopuszcza się zmniejszenie jej rozmiaru pod warunkiem zachowania odpowiednich proporcji i czytelności oznaczeń. Nie ma natomiast obowiązku oznaczania materiałów, których rozmiar i technika wykonania uniemożliwiają zachowanie odpowiednich proporcji i czytelności oznaczeń.

W odniesieniu do materiałów, które ze względu na swoje cechy fizyczne nie są możliwe do oznaczenia plakietką, należy zastosować inny rodzaj oznaczenia (np. w postaci tablicy informacyjnej lub pamiątkowej) w taki sposób, aby nie było wątpliwości o źródłach finansowania projektu.

Kiedy stosujemy plakietki informacyjne?

Plakietki umieszczane są w przypadku zakupu taboru oraz innego rodzaju sprzętu ruchomego (środków trwałych, tj. maszyn, urządzeń, aparatury, wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego). Plakietki stosuje się również w przypadku wartości niematerialnych i prawnych, np. zakupu oprogramowania, umieszcza się je wtedy w widocznym miejscu na sprzęcie, w którym dane oprogramowanie zostało zainstalowane.

Kiedy skorzystać z gadżetów promocyjnych?

Materiały promocyjne mogą stanowić popularny kanał promocyjny ze względu na pozytywne skojarzenia oraz utrwalanie elementów graficznych w pamięci odbiorcy. Warto pomyśleć o gadżetach, których potencjalni odbiorcy będą chętnie używać na co dzień, np. kalendarzach, notesach, długopisach, pendrive'ach, kubkach, torbach.

Decydując się na wykorzystanie gadżetów w charakterze narzędzia promocyjnego, należy kierować się racjonalnością wydatków oraz relacją ponoszonych nakładów w stosunku do osiągniętych celów. Oczywiście, zasada efektywnego zarządzania finansami dotyczy wszystkich działań realizowanych w projekcie, nie tylko tych promocyjnych.

Wymagania dotyczące oznaczenia materiałów promocyjnych

Zarówno plakietki, jak i gadżety z powodu swoich niewielkich rozmiarów powinny zostać oznaczone zgodnie z minimalnym wariantem określonym w *Strategii komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007–2013* oraz załącznikiem 1 do *Strategii komunikacji*, tj. *Księgą identyfikacji wizualnej NSS*:

- logo Narodowej Strategii Spójności 2007–2013 w formie znaku programu regionalnego;
- emblemat UE;
- odwołanie słowne do Unii Europejskiej (w wyjątkowych sytuacjach, gdy techniki wykonania uniemożliwiają czytelne zamieszczenie odwołania słownego, element ten nie jest obowiązkowy).

Działania informacyjne i promocyjne to obowiązek nie tylko państw członkowskich oraz instytucji zarządzających programami, ale również samych beneficjentów korzystających z pomocy unijnej. Obowiązek ten wynika wprost z dwóch ww. dokumentów, a także z dokumentów krajowych, które w sposób bardziej szczegółowy niż unijne określają zasady informacji i promocji funduszy unijnych:

- Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie informacji i promocji z dnia 13 sierpnia 2007 r.;
- Strategia komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007–2013;
- Księga identyfikacji wizualnej Narodowej Strategii Spójności 2007/2008.

Katalog wytycznych w odniesieniu do działań informacyjno-promocyjnych stawia przed projektodawcami liczne

wyzwania, określając szczegółowo: zasady znakowania dokumentacji projektowej, zamieszczania na materiałach promocyjnych logotypów Programu i Unii Europejskiej, stawiania tablic informacyjnych i wielu innych opisanych na łamach wcześniejszych numerów Biuletynu wydawanych w roku 2014.

Stosowanie wytycznych to jednak za mało, by mówić o sile promocji projektu. Nie wskazano w nich bowiem recepty na skuteczne, efektywne i pomysłowe dotarcie do odbiorców z informacją o zrealizowanym przedsięwzięciu, jego pionierskim charakterze oraz korzyściach, których dostarcza, tutaj inwencja leży po stronie beneficjenta. Trzeba jednak pamiętać, że nawet kiedy zostanie przeprowadzona rewelacyjna kampania promocyjna, to wydatki nie zostaną uznane, gdy nie zostaną spełnione podstawowe wymagania zawarte w umowie o dofinansowanie i wytycznych dotyczących promocji.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1828/2006 oraz Strategią na beneficjentach spoczywa obowiązek prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych. Wszelkie działania podejmowane w ramach projektów realizowanych przez beneficjentów muszą zawierać obowiązkowe elementy wizualizacji FE. Obowiązujący beneficjentów RPO WM zakres i rodzaj działań informacyjno-promocyjnych regulują *Wytyczne dla beneficjentów w zakresie działań informacyjno-promocyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013* (Wytyczne dla beneficjentów). Dokument zamieszczony jest na stronie www.rpo.mazovia.eu oraz na stronie www.rpo.mazovia.pl.

Wydatek współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013

HISTORIA BIULETYNU RPO WM PRZEGLĄD OKŁADEK

Wszystkie wydawane przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych publikacje, które przez ostatnie lata dla Państwa tworzyliśmy, dostępne są na stronie www.mazowia.eu.

BIULETYNY RPO WM 2009

BIULETYNY RPO WM 2010

BIULETYNY RPO WM 2011

BIULETYNY RPO WM 2012

BIULETYNY RPO WM 2013

BIULETYNY RPO WM I PO KL 2014

FIRMA SKUTECZNA – UCZESTNICY OBJĘCI WSPARCIEM

Kolejnym przykładem działania wspierającego rozwój przedsiębiorczości jest projekt „Firma skuteczna” realizowany w ramach działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2012–2014.

Pomimo że wskaźniki statystyczne dotyczące Mazowsza obrazują go jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem, to całe województwo wyróżnia się najwyższą w Polsce liczbą bezrobotnych. W I półroczu 2012 roku liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy na terenie Mazowsza wyniosła 251 492 osób. Wysoka liczba osób bezrobotnych oraz zwiększająca się co roku liczba zwolnień grupowych spowodowały konieczność wypracowania rozwiązań, które przeciwdziałałyby bezrobociu, jednocześnie wspierając rozwój przedsiębiorczości na terenie województwa. Instrumenty, którymi dysponują powiatowe urzędy pracy, wielokrotnie są niewystarczające. Przede wszystkim skierowane są do określonej grupy beneficjentów, tzn. osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędach. Jednak na terenie całego kraju również są osoby, które nie znajdują się w rejestrach osób bezrobotnych, a pozostają bez zatrudnienia. Osoby te mają ograniczone możliwości zmian kwalifikacji czy też otworzenia własnej działalności gospodarczej. Spowodowane jest to głównie brakiem środków lub wsparcia w przygotowaniu odpowiedniego biznesplanu. Biorąc pod uwagę te potrzeby, Fundacja Idealna Gmina opracowała projekt, którego odbiorcą mogły być osoby zarówno pozostające bez zatrudnienia, jak i osoby pracujące zamieszkałe na terenie województwa mazowieckiego.

Projekt zakładał założenie działalności gospodarczej według własnego pomysłu przez 36 osób zamieszkujących teren woj. mazowieckiego. Realizacja projektu zbiegła się w czasie ze zmianą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, wygaszaniem projektów dotacyjnych i wprowadzeniem instrumentów inżynierii finansowej jako wsparcia dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej. Ze względu na to, że w ramach działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia był to jeden z ostatnich projektów dotacyjnych umożliwiający pozyskanie bezzwrotnych środków na założenie firmy do 40 000 zł i wsparcia pomostowego w wysokości 1000 zł przez 6 miesięcy (z możliwością wydłużenia do 12 miesięcy), to frekwencja osób zainteresowanych udziałem w projekcie przerosła oczekiwania personelu. Beneficjent zakładał rekrutację uczestników w trzech turach.

W pierwszej turze zarejestrowano 1346 zgłoszeń. Zweryfikowano aż 894 wnioski, z czego 363 przeszło do oceny merytorycznej. W wyniku prac komisji oceniającej wstępne pomysły przyszłych przedsiębiorców 105 osób zostało zaproszonych na test psychologiczny, z czego 15 zakwalifikowało się do projektu. Weryfikacja tak dużej liczby zgłoszeń była nie lada wyzwaniem dla beneficjenta, dlatego kolejne dwie tury naborów odbywały się za pomocą aplikacji, gdzie decydowała już kolejność zgłoszeń. Osta-

tecnie do projektu w wyniku prowadzonych rekrutacji zakwalifikowano 45 osób. Każdy uczestnik mógł skorzystać ze szkoleń i doradztwa, których celem było jak najlepsze przygotowanie osób do prowadzenia działalności gospodarczej. Opracowano 6 zagadnień szkoleniowych w następujących zakresach:

1. Elementy prawa gospodarczego i prawa pracy, rejestracja działalności, relacje z urzędami.
2. Zarządzanie przez cele – myślenie projektowe, stawianie celów biznesowych w wymiarze marketingowym, finansowym i organizacyjnym w perspektywie krótko- i długoterminowej.
3. Elementy psychologii biznesu – budowa relacji z klientem, mechanizmy zachowań konsumenckich, decyzje w firmie, negocjacje.
4. Marketing na co dzień – formy skutecznej promocji (reklama, PR), marketing mix.
5. Podstawy księgowości – PIT, VAT, ubezpieczenia społeczne.
6. Ekościeżka – ekologia w planie biznesowym.

Uczestnicy, po ukończeniu szkoleń, byli zobowiązani napisać biznesplan – każdej osobie umożliwiono indywidualne konsultacje oraz doradztwo w tym zakresie. Wstępnie zakładano, że dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzyma 36 osób, jednak w wyniku oszczędności finalnie ze wsparcia mogło skorzystać 37 przyszłych przedsiębiorców – po otrzymaniu wsparcia finansowego mieli oni trzy miesiące na jego rozliczenie. Należy nadmienić, że przez cały czas trwania projektu kadra zarządzająca na bieżąco monitorowała i wspierała zaangażowanie uczestników. Istotnym elementem wsparcia były szkolenia „szyte na miarę”, a realizowane wedle potrzeb danego przedsiębiorcy, np. montaż klimatyzacji, uprawnienia ratownika WOPR, uprawnienia do holowania łodzi czy też EEG-Bio-feedback – szkolenie z zakresu diagnozowania i terapii trudnych przypadków takich jak: epilepsja, autyzm, zespół Aspergera, depresja, ADHD, ADD. Ponadto, gdy nastąpiła zmiana przepisów dotyczących prowadzenia sklepów internetowych, Fundacja Idealna Gmina zorganizowała dla swoich uczestników szkolenie z tego zakresu.

Sklep Kabum

Uczestniczka – dzięki otrzymanym środkom – otworzyła sklep stacjonarny i internetowy specjalizujący się w sprzedaży zabawek dla dzieci. Jak mówi właścicielka pani Katarzyna Gan – „Naszą misją jest propagowanie alternatywnych metod nauczania dzieci w wieku 0–6 lat”. Zabawki, które sprowadzają, a następnie sprzedają służą między innymi do terapii integracji sensorycznej czy nauki samodzielności. Najwięcej trudności sprawiło uczestniczkę przygotowanie biznesplanu, a w szczególności opracowa-

nie prognoz finansowych na 12 miesięcy. Jednak, dzięki pomocy ekspertów zaangażowanych do projektu, udało się ostatecznie stworzyć dokumenty, które umożliwiły otrzymanie dofinansowania. Jak dodaje Pani Katarzyna Gan – „Formalne zakładanie własnej działalności nie jest problemowe, trudność sprawia natomiast koordynacja działań firmy – trzeba kontrolować wszystkie obszary jednocześnie. Nawet gdy zatrudnia się specjalistów od konkretnego obszaru, właściciel firmy musi wiedzieć, gdzie mogą pojawić się problemy i mieć elementarną wiedzę ze wszystkich dziedzin dotyczących prowadzenia firmy”. Gdyby nie wsparcie otrzymane w ramach projektu, pewnie nie zdecydowałyby się na otworzenie własnego biznesu.

Dotacja, którą otrzymał uczestnik, została przeznaczona na projekt i realizację platformy sklepowej, reklamę, sprzęt komputerowy oraz towar do sklepu.

Teatr dla dzieci „Małe Mi”

Wędrowny Teatr Lalek Małe Mi tworzy i wystawia autorskie spektakle lalkowe dla dzieci i ich opiekunów. Spektakle grane są zarówno na profesjonalnych scenach, jak i w plenerach, domach kultury, bibliotekach, szkołach, przedszkolach, w dużych miastach i najdalszych zakamarkach naszego kraju. Właścicielka p. Sława Tarkowska-Orzełek prowadzi również warsztaty teatralne ożywiające wyobraźnię, ciało i głos, odkrywające zasady budowy i animacji różnych form lalkowych. Największym wyzwaniem dla uczestniczki było sprecyzowanie biznesplanu – oczywiście w trakcie jego tworzenia korzystała z konsultacji specjalistów. Jak sama twierdzi – „Poświęcony na to czas nie poszedł na marne, gdyż pozwolił urealnić marzenia”. Właścicielka teatru z pełnym przekonaniem twierdzi, że nie odważyłaby się na założenie firmy bez dofinansowania z funduszy europejskich. Realizowałaby zapewne spektakle i warsztaty na mniejszą skalę.

Wsparcie, które uzyskała w ramach projektu, umożliwiło jej zakup niezbędnych na starcie materiałów: statywu, konstrukcji scenograficznej, reflektorów, aparatu fotograficznego itp., a wsparcie pomostowe oraz odbyte szkolenia i kursy pozwoliły na profesjonalne podjęcie działań.

GM Design Guilherme Myr – Budowanie nowatorskich rowerów

Firma tworzy unikalne rowery wykonane na życzenie klienta, zgodnie z jego potrzebami i upodobaniami. Odbiorcami oferowanych produktów są między innymi osoby niepełnosprawne, w podeszłym wieku lub osoby, które kolekcjonują unikalne produkty. Mając na uwadze ochronę środowiska, firma GM Design/ BK42 Projects wykorzystuje materiały z recyklingu oraz części z używanych rowerów. Największe trudności uczestnik miał z napisaniem biznesplanu, wynikało to nie tylko z braku doświadczenia, ale również z trudnością ze rozumieniem języka polskiego (beneficjent ostateczny pochodzi z Brazylii). Fundacja Idealna Gmina wychodząc naprzeciw potrzebom swojego uczestnika, przetłumaczyła materiały na język portugalski (odmianę brazylijską). Pan Guilherme Myr twierdzi, że od kilku lat planował otwarcie działalności, jednak bez wsparcia z Unii Europejskiej marzenie mogłoby nie dojść do skutku z przyczyn finansowych.

Wsparcie finansowe – jakie otrzymał p. Guilherme Myr na uruchomienie własnego przedsiębiorstwa – pozwoliło na wyposażenie warsztatu w wiertarkę, spawarkę, wycinarkę i zakup części potrzebnych do zrobienia rowerów takich jak: opony, dętki, ramy. Natomiast wsparcie pomostowe umożliwiło opłacenie czynszu wynajmowanego lokalu i składek ZUS.

To tylko kilka przykładów firm, których właściciele – dzięki środkom pozyskanym z Unii Europejskiej – mogli zrealizować swoje marzenia. Uczestnicy podkreślają, że ogromnym wsparciem okazała się współpraca z kadrą zarządzającą, która na każdym etapie chętnie pomagała i motywowała ich do dalszych działań.

Działanie 6.2.

Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia

Beneficjent: Fundacja Idealna Gmina

Tytuł projektu: Firma skuteczna – program wsparcia przedsiębiorczości na mazowieckim rynku pracy

Całkowita wartość projektu/Wartość dofinansowania z EFS: 2 538 597 PLN

WSPÓŁPRACA ZE SZWEDZKĄ RADĄ DS. EFS Z REGIONU POŁUDNIOWEJ SZWECJI

Na łamach poprzedniego numeru Biuletynu „Fundusze Europejskie na Mazowszu” (3/2014) pisaliśmy na temat delegacji Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU) w Szwedzkiej Radzie ds. EFS z Regionu Południowej Szwecji, która swoją siedzibę ma w największym mieście regionu Skania-Blekinge, w Malmoe. Pomysł wymiany pracowników poprzez wizyty studyjne jest wynikiem zacieśniania współpracy, którą MJWPU i Szwedzka Rada ds. EFS prowadzi od września 2013 r.

Kilkudniowa wizyta szwedzkiej delegacji w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych miała miejsce w drugiej połowie listopada bieżącego roku. Do Warszawy przyjechali – pani Anna-Lena Wettergren-Wessman, koordynator regionalny projektów EFS, pan Per Forslung, kontroler finansowy, oraz Dyrektor Szwedzkiej Rady ds. EFS dla Regionu Pd. Szwecji, pan Andreas Larsson. Już pierwszego dnia pobytu przedstawiciele mieli możliwość skonfrontowania własnych doświadczeń z działaniami realizowanymi przez MJWPU – w trakcie spotkań z kierownikami pionu PO KL oraz dzięki bezpośrednim konsultacjom z pracownikami zaangażowanymi w realizację i wdrażanie komponentu regionalnego mogli bezpośrednio zweryfikować sposób realizacji projektów. Działania miały charakter roboczy, podczas których goście wnikliwie zapoznali się ze strukturą MJWPU, zadaniami jakie pełni w odniesieniu do realizacji wsparcia w zakresie wdrażania komponentu regionalnego PO KL. Drugiego dnia delegacja, której towarzyszył Dyrektor MJWPU oraz członkowie Zespołu ds. projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej, uczestniczyła w konferencji dotyczącej Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (EU Strategy for the Baltic Sea Region) organizowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Przedmiotem konferencji była prezentacja flagowych projektów UE w nowej perspektywie finansowej na lata 2014–2020. Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych zaangażowana jest w prace nad projektem School2Work, mającym na celu przeciwdziałanie przedwczesnemu wypadaniu młodzieży z systemu oświaty (early school leavers). Po konferencji i powrocie do siedziby MJWPU przedstawiciele Szwedzkiej Rady ds. EFS mieli okazję zapoznać się z przykładami rozliczania projektów edukacyjnych w ramach Priorytetu IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, do-

kumentami oraz procedurami obowiązującymi wydziały wdrażające w MJWPU. Kolejnego dnia szwedzcy przedstawiciele zostali zaproszeni do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie (WUP), gdzie Dyrektor WUP, pan Tomasz Sierad, zaprezentował strukturę i działania realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy oraz Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy. Po tej wizycie delegacja udała się do siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, gdzie zaprezentowane zostały działania Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu w zakresie realizacji projektów PO KL. Spotkanie poprowadziła Zastępca Dyrektora Departamentu, pani Zofia Dembska. W trakcie wizytacji w UMWM zaprezentowani zostali stypendyści projektu realizowanego w ramach poddziałania 9.1.3 Stypendia dla szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, technicznych i zawodowych uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz uczestnicy projektu systemowego realizowanego przez Urząd Marszałkowski w ramach poddziałania 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji – jest to projekt stypendialny dla doktorantów kierunków szczególnie istotnych z punktu widzenia strategii rozwoju województwa. W ramach projektu zrealizowano tzw. „adopcję naukową”, podczas której doktoranci mieli okazję objąć opieką naukową szczególnie zdolnych uczniów i wskazać im ciekawe kierunki rozwoju, którymi mogliby się zainteresować.

Ostatni dzień pobytu delegacji szwedzkiej był równie ekscytujący jak wcześniejsze. Gościom zaprezentowano Biuro Pomocy i Projektów Społecznych m.st. Warszawy, gdzie gospodarzem spotkania była Zastępca Dyrektora Biura, pani Marta Jakubiak. W trakcie prezentacji kierownictwo oraz pracownicy Biura zaprezentowali szereg aktywności społecznych, które za pośrednictwem Biura realizuje m.st. Warszawa – korzystając ze wsparcia finansowego zarówno w ramach EFS, jak i EFRR. Finalnym punktem wizyty była konferencja podsumowująca wdrażanie PO KL na Mazowszu, której otwarciu przewodniczył Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego, pan Wiesław Rabszok. Przedmiotem wydarzenia była prezentacja i podsumowanie efektów wdrażania komponentu regionalnego PO KL w województwie mazowieckim w roku 2014. Po jej zakończeniu goście, wspólnie z Dyrektorem Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, panem Mariuszem Frankowskim oraz Przewodniczącymi Zespołu ds. projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej, panią Joanną Łupińską i panem Radosław Pituchem dokonali podsumowania 4-dniowego pobytu w Warszawie, który przez delegację Szwedzkiej Rady został oceniony jako wartościowy i na bardzo wysokim poziomie w odniesieniu do jego aspektów merytorycznych. Goście ze szczególnym zainteresowaniem prześledzili procedury realizacji projektów od momentu złożenia wniosku o dofinansowanie, poprzez jego ocenę, finansowanie wraz z wdrażaniem, rozliczaniem oraz kontrolą – obowiązujące Instytucję Wdrażającą. Na wiosnę 2015 roku, w ramach kontynuowania wymiany pracowniczej między Szwedzką Radą a MJWPU planowana jest druga część wizyty i przyjazd kolejnej grupy pracowników Rady do Warszawy.

METODA TUTORINGU INNOWACYJNYM SPOSOBEM W PRACY RESOCJALIZACYJNEJ

Realizacja Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ukierunkowana była na wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej aż 17 801 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wzięło udział w projektach umożliwiających zmianę ich sytuacji społecznej.

Przykładem działania, które doskonale wpisuje się w cel główny Priorytetu VII, jest projekt „Metoda tutoringu innowacyjnym sposobem w pracy resocjalizacyjnej”. Przedsięwzięcie realizowane było przez Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej, Akademię Kultury Informacyjnej oraz Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Spółeczeństwo polskie od kilku lat przeżywa szeroko pojęty kryzys wartości moralnych, kulturowych, a przede wszystkim widoczny jest kryzys rodziny. To rodzina powinna być miejscem, gdzie młody człowiek uczy się miłości, empatii i życia w społeczeństwie. Dziś bardzo często brak jest tej fundamentalnej wartości w życiu młodych ludzi, którzy pozostawieni sami sobie, stają się podatni na wpływ innych i wkraczają na drogę przestępczości, a to z kolei prowadzi do wykluczenia społecznego.

Ograniczenia socjotechniki wynikające z obowiązujących aktów prawnych, niedostatecznej liczby kadry czy niewystarczających środków finansowych, powodują, że proces resocjalizacji młodzieży w Polsce jest niewystarczający. Wielokrotnie nie są brane pod uwagę faktyczne potrzeby młodzieży, a praca z nimi odbywa się za pomocą utartych archaicznych schematów. Efekty takiego podejścia widoczne są w szczególności, kiedy osoby przebywające w ośrodkach wychowawczych, wracając do swojego środowiska, w dalszym ciągu powielają wcześniejsze negatywne wzorce i zachowania. Dlatego tak ważne jest, aby jak najbardziej efektywnie wykorzystać czas, kiedy dziecko przebywa w szkole lub ośrodku wychowawczym – objąć je programem dostosowanym do indywidualnie zdiagnozowanych potrzeb.

Głównym celem projektu była wczesna interwencja socjalna oraz zmniejszenie wykluczenia społecznego młodzieży na Mazowszu poprzez wykorzystanie innowacyjnej metody tutoringu w pracy resocjalizacyjnej.

Tutoring to niezwykła metoda dydaktyczna, szczególnie skuteczna w zakresie rozwijania potencjału uczniów i studentów oraz motywowania ich do samodzielnej pracy. Polega ona na regularnych spotkaniach z uczniem/studentem (tutorialach), w ramach których podopieczni samodzielnie przygotowują eseje (lub inne zadania), które są następnie omawiane z tutorem (opiekunem lub nauczycielem). Metoda ta jest jedną z najskuteczniejszych form nauczania. Stosowana była już w starożytnej Grecji przez Platona. Jednak w resocjalizacji młodzieży dopiero

od niedawno zaczęto wykorzystywać elementy tej metody jako narzędzia umożliwiającego zapobiegania wykluczeniu społecznemu.

Projekt był skierowany do 3 grup młodzieży w wieku 15–18 lat uczących się, pracujących lub zamieszkujących na obszarze województwa mazowieckiego – byli to odbiorcy programu. Pierwsza grupa obejmowała takich młodych ludzi, których ojciec (lub matka bądź obydwoje z rodziców) przebywa w zakładzie karnym. Do drugiej grupy zostały zakwalifikowane osoby pochodzące z tzw. dobrych rodzin, jednak charakteryzujące się zachowaniami ryzykownymi, takiego typu jak drobne kradzieże, wagarowanie, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków oraz agresywny stosunek do innych osób. Do trzeciej grupy należały dziewczęta wobec których zastosowano środek poprawczy w następstwie popełnionych działań o charakterze przestępczym. Użytkownikami tej innowacyjnej metody byli natomiast terapeuci, psychologowie, doradcy zawodowi, pedagodzy pracujący z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem, którzy między innymi zdobyli uprawnienia tutora.

Dotychczas podejmowane działania o charakterze resocjalizacyjnym były kierowane zwykle do młodzieży ze środowisk patologicznych. Jednak dziś młodzież ze wszystkich środowisk jest grupą potencjalnie narażoną na wykluczenie społeczne. Zgodnie z badaniem przeprowadzonym w projekcie, w ponad 60% badanych placówkach edukacyjnych, wśród uczniów często, a nawet bardzo często występują zachowania takie jak: trudności w nauce, używanie wulgaryzmów, palenie papierosów czy wagarowanie. W ponad 33% bardzo często występują zachowania agresji czy wycofania. Dlatego istnieje realna potrzeba profilaktycznego kierowania programów, które przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu młodzieży – nie tylko do środowisk patologicznych, ale wręcz do całej populacji uczących się osób.

Pierwszym etapem realizacji projektu było wyłonienie najczęstszych, typowych rozwiązań metodycznych i ocena skuteczności dotychczas realizowanych metod i form pracy wychowawczej jakie są stosowane do pracy z młodzieżą na co dzień. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami na terenie Mazowsza najczęściej stosowane są indywidualne spotkania i rozmowy z młodzieżą, a także współpraca z rodzicami. Około 80–90% placówek stosuje

tylko te formy pracy wychowawczej. Badania przeprowadzone na kadrze terapeutycznej jasno wskazały, że ponad połowa osób uważa, że te narzędzia, którymi posługuje się w swojej pracy zawodowej, są bezskuteczne lub mało skuteczne. Natomiast w żadnej z badanych placówek nie używano metody tutoringu.

Dzięki tej metodzie młody człowiek może uczyć się hierarchii wartości hedonistycznych, witalnych i moralnych. Rozpoznaje swoje wartości oraz przekłada je na realne cele życiowe. To wszystko ma wpływ na konstruowanie pozytywnej samooceny i poczucia odpowiedzialności. Przewagą tego podejścia tkwi w tym, iż filarem procesu wychowawczego są umiejętności będące podłożem efektywnego działania w rolach społecznych w dorosłym życiu.

Odbiorcy projektu, tj. uczniowie zakwalifikowani do projektu, zostali objęci programem szkolenia pod nazwą „Młodzież”, który obejmował poradnictwo psychologiczne, a także warsztaty, treningi i szkolenia zawodowe. Celem oferowanego poradnictwa było rozwijanie umiejętności społecznych, doskonalenie radzenia sobie z uczuciami, ze stresem czy reagowania na agresję. Program też w szczególności nakierowany był na rozpoznawanie i hamowanie impulsu złości, zanim doprowadzi on do agresywnego zachowania młodzieży, a także na rozwijanie umiejętności podejmowania dojrzałych moralnie decyzji.

W ramach programu zorganizowano zajęcia, które odbywały się w dwóch grupach mieszanych, po 10 osób. Zajęcia te obejmowały:

1. Trening w zakresie edukacji mediacyjnej – zajęcia te miały na celu rozwijanie umiejętności empatycznych oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów.
2. Warsztaty w zakresie edukacji prorodzinnej. Celem spotkań było poradnictwo rodzinne w zakresie wzmocnienia więzi rodzinnych, zdobycie umiejętności wyrażania uczuć.
3. Savoir-vivre i alternatywne spędzanie czasu oraz wyjście do kina/teatru/galerii lub muzeum.
4. Warsztaty motywacyjne i aktywizujące do podjęcia pracy i zmiany swojej sytuacji – autoprezentacja i autokreacja, redagowanie dokumentów aplikacyjnych w tym listów motywacyjnych i CV.

Ponadto dla każdego ucznia przewidziano aż 150 godzin indywidualnych konsultacji z tutorem. Podczas zajęć tutorzy diagnozowali każdego uczestnika indywidualnie, a także wykonywali z nimi ćwiczenia podczas sesji. Zadawali również pracę do samodzielnego wykonania w domu, a efekty ich pracy były na bieżąco monitorowane.

W ramach projektu również przewidziano realizację kursów zawodowych takich jak: gastronomiczny, fryzjerski,

komputerowy, manicure itp., które kończyły się egzaminem i uzyskaniem certyfikatów przez uczestników.

W wyniku realizacji projektu powstał produkt finalny składający się z:

1. Metodologii przygotowania wychowawców, psychologów, terapeutów, doradców zawodowych do roli tutorów.
2. Metodologii diagnozy indywidualnej opartej na zasobach – diagnoza indywidualnego potencjału młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym jest oparta na metodzie Bilansu Zasobów.
3. Metod i narzędzi pracy tutorów.

Publikacje powstałe w wyniku realizacji projektu będą w najbliższym czasie dostępne na stronie projektu www.projektinnovacyjny.eu. Zawierają one założenia do pracy metodą tutoringu. Uwzględnione są w nich środki i zasady pracy na podstawie przetestowanej i wdrożonej innowacyjnej metody. Ponadto dostępne będą scenariusze zajęć i aparatura diagnostyczna pozwalająca na trafne i skuteczne rozwiązania w tym obszarze.

Metoda tutoringu jest innowacyjną metodą resocjalizacyjną, która skutecznie ma przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu młodzieży. Pozytywna reakcja uczestników oraz tutorów w trakcie realizacji projektu wskazuje, że ta forma pracy, w porównaniu do wcześniej stosowanych metod resocjalizacyjnych, przynosi satysfakcję zarówno podopiecznym, którym przekazywane są w sposób zrozumiały wartości moralne, jak i nauczycielom, którzy dzięki tej metodzie mają możliwość nawiązania lepszego kontaktu z młodzieżą. Wśród wymiernych efektów zastosowania tej metody, opiekunowie wymieniają zmianę postawy wśród podopiecznych – stali się bardziej ufni, chętniej współpracują z rówieśnikami, nawiązali kontakt z nauczycielami. Ponadto wyraźną zmianę można zauważyć w nauce uczestników, którzy poprawili swoje oceny i zdali egzaminy końcowe. Należy dodać, że oprócz systematycznej pracy również odnotowano większą frekwencją uczestników na zajęciach. Proces resocjalizacji jest procesem bardzo czasochłonnym, a efekty długofalowego tutoringu będzie można ocenić dopiero za kilka lat.

Poddziałanie 7.2.2.

Wsparcie ekonomii społecznej

Beneficjent: Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej

Tytuł projektu: **Metoda tutoringu innowacyjnym sposobem w pracy resocjalizacyjnej**

Całkowita wartość projektu/Wartość dofinansowania z EFS: 1 540 067,28 PLN

JAK NIE MIEĆ PROBLEMÓW Z REKRUTACJĄ PODCZAS REALIZACJI PROJEKTÓW SZKOLENIOWYCH

Sukces projektów szkoleniowych w głównej mierze zależy od czynnika ludzkiego – z jednej strony zespołu projektowego, z drugiej zaś od uczestników. Planując realizację projektów edukacyjnych, należy pamiętać, że rekrutacja jest jednym z najczęściej pojawiających się problemów na etapie wdrażania projektu. Aby zapobiec wszelkim problemom we wstępnej fazie realizacji przedsięwzięcia, należy o rekrutacji zacząć myśleć na etapie definiowania projektu i przygotowywania wniosku aplikacyjnego. Poniższy artykuł przygotowaliśmy z myślą o tych wszystkich beneficjentach (i nie tylko), którzy planują realizację tego typu działań w okresie programowania 2014–2020 – zachęcamy do zapoznania i wyciągnięcia przydatnych konkluzji.

Przeprowadzone analizy nad projektami dofinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2007–2013 wskazują, że najczęściej pojawiającymi się problemami związanymi z realizacją projektów są:

- 1) niewłaściwa kalkulacja kosztów – w dużej mierze chodzi o ich niedoszacowanie,
- 2) brak wystarczających kompetencji członków zespołu projektowego,
- 3) zmiany prawne i proceduralne,
- 4) niedopasowanie zaplanowanych działań do rzeczywistych potrzeb grupy docelowej,

- 5) zbyt mało czasu na realizację zaplanowanych działań,
- 6) problemy z rekrutacją – zbyt mała liczba chętnych do udziału w projekcie.

O bezproblemowej realizacji projektu warto zacząć myśleć już na etapie definiowania projektu i przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej. Należy pamiętać, że to, co zostanie napisane we wniosku aplikacyjnym, w przypadku otrzymania dofinansowania, będzie musiało zostać bezwzględnie zrealizowane. Dotyczy to oczywiście również przyjmowanych założeń odnośnie uczestników projektu.

Każde przedsięwzięcie musi mieć ściśle określoną grupę odbiorców, którzy wezmą udział w planowanych zadaniach. Pierwszym krokiem, jaki pozwoli uniknąć problemów z rekrutacją, jest przyjęcie realnych założeń we wniosku, podyktowanych rzeczywistymi potrzebami i problemami, na które odpowiedź stanowi przygotowywany projekt. Wybór grupy powinien być poprzedzony badaniami i wnikliwymi analizami – z zastrzeżeniem, że grupa uczestników wytypowana do projektu musi korespondować z grupą docelową określoną w dokumentach danego Programu Operacyjnego oraz obligatoryjnie z kryteriami dostępu. Analiza potrzeb powinna być przeprowadzona zanim rozpoczęte zostaną jakiegokolwiek działania i powinna uwzględniać sytuację uczestników wynikającą z podziału na płeć, kategorię wiekową, a także przewidywać specyficzne uwarunkowania osób np. mieszkających na terenach wiejskich. Nie zawsze badań i analiz należy dokonywać we własnym zakresie, do dyspozycji dostępnych jest wiele raportów przygotowanych np. przez administrację publiczną, GUS, organizacje pozarządowe, które mogą stanowić doskonałe źródło wiedzy nt. potencjalnych uczestników projektu. Należy pamiętać, aby czerpać informacje z aktualnych opracowań, ponieważ sytuacja w wielu obszarach społecznych zmienia się dość dynamicznie. Oparcie się na nieaktualnych badaniach lub analizach skutkuje niewłaściwym rozpoznaniem potrzeb odbiorców. To z kolei może wpłynąć na zły dobór tematyki zajęć i działań wspierających realizację projektu, co z pewnością przełoży się na problemy ze zrekrutowaniem pożądaną grupą uczestników. Jeśli wnioskodawca chce przeprowadzić badania samodzielnie, może zastosować powszechnie uznane metody i techniki jak np. wywiad kwestionariuszowy czy bezpośredni – przy czym zdecydowanie łatwiejsze do opracowania i analizy wyników są badania ankietowe. Właściwe zebrane informacje stanowią podstawę realizacji działań. Ważna jest prawidłowa konstrukcja ankiety lub kwestionariusza, to znaczy:

- 1) każde pytanie powinno dotyczyć tylko jednej sprawy,
- 2) pytania powinny być zrozumiałe i jasne dla grupy, do której są skierowane,
- 3) należy unikać pytań sugerujących odpowiedź,
- 4) układ i prezentacja kwestionariusza powinny ułatwiać udzielenie odpowiedzi.

Bardzo ważnym aspektem jest również określenie liczby osób, która ma wziąć udział w projekcie. Częstym problemem z rekrutacją jest osiągnięcie założonej liczby uczestników wskazanej we wniosku aplikacyjnym. Co prawda działania rekrutacyjne prowadzone są po rozpoczęciu projektu, jednak parametry grupy docelowej muszą zostać określone dosyć szczegółowo i jednoznacznie już na etapie opracowania wniosku o dofinansowanie. Należy pamiętać, że zmiana liczby uczestników bądź ich rodzaju może być niemożliwa w trakcie realizacji projektu. Często jest to element podlegający ocenie bądź stanowiący kryterium wyboru. Jeśli liczba uczestników zostanie przeszacowana, będzie to stanowiło problem ze zrekrutowaniem wymaganej grupy docelowej. Działania rekrutacyjne wówczas pochłonię więcej czasu, zasobów, a także pieniędzy. Należy pamiętać, że o wartości projektu nie decyduje liczba osób, która zostanie objęta wsparciem – powinniśmy przyjmować realne założenia, wówczas zminimalizujemy ryzyko wystąpienia trudności z pozyskaniem uczestników. Dodatkową trudnością w rekrutacji jest przestrzeganie zasady równości szans, ponieważ jest ona traktowana nie tylko jako równość szans kobiet i mężczyzn, ale również jako jednakowy dostęp wszystkich osób do edukacji, informacji

i zatrudnienia. Planując działania rekrutacyjne, należy pamiętać, aby informacja o projekcie dotarła do wszystkich potencjalnych zainteresowanych bez dyskryminacji żadnej grupy. Rekomendujemy opracowanie regulaminu rekrutacji, w którym w jasny i czytelny sposób zostaną opisane zasady naboru uczestników. Bardzo ważne jest zawarcie informacji, w jaki sposób zachowana zostanie zasada równości szans.

Przystępując do rekrutacji, mamy precyzyjnie określoną grupę docelową – zarówno liczebnie, jak i jakościowo. Do tej pory w projektach współfinansowanych w ramach EFS, w zależności od działania, wskazany był np. wiek uczestników, płeć, stopień sprawności czy stan zatrudnienia. Należało zatem wybrać odpowiednie do danej grupy kanały informacji o realizowanym projekcie. To od tego wyboru w dużej mierze zależy, czy informacja o projekcie trafi do osób, do których jest on adresowany. Właściwe dopasowanie kanałów i sposobu komunikacji gwarantuje sprawną i skuteczną rekrutację.

Narzędziem wspomagającym proces rekrutacji jest monitoring z punktu widzenia założeń projektowych, niezwykle istotne jest osiągnięcie wskaźników, które odzwierciedlają przyjęte cele. Wskaźniki są sparametryzowane. Ich osiągnięcie pozwalana na jednoznaczna odpowiedź, czy podjęte w ramach projektu działania pozwoliły na osiągnięcie celu, czy też nie. Monitorowanie trwa przez cały okres realizacji projektu i polega na badaniu, czy podejmowane działania są zgodne z obowiązującym harmonogramem rzeczowo-finansowym, a osiągnięte wskaźniki są na założonym na dany moment poziomie. Te informacje przekazywane na bieżąco do osób decyzyjnych i pozwalają ocenić sytuację oraz podjąć właściwe decyzje.

Monitoring jest często mylony z ewaluacją, która ma na celu znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy po zakończeniu projektu osiągnięte zostały wszystkie zakładane cele i rezultaty. Ewaluacja wykonywana jest po wybranym elemencie projektu lub po jego całkowitym zakończeniu. Pozwala ocenić projekt, analizując poszczególne kryteria, precyzując tym samym, jakie elementy projektu należy usprawnić i jak to zrobić. Ocena ta dotyczy również procesu rekrutacji. Dane pochodzące z ewaluacji pomagają w planowaniu kolejnych projektów, a nie stanowią krytycznej oceny wykonanej pracy.

Ewaluacja pomaga w planowaniu kolejnych działań oraz daje wskazówki na przyszłość – jakie rozwiązanie się sprawdziło, a czego należy unikać. Przy czym należy pamiętać, że każdy projekt jest inny – realizowany w innych warunkach, z innymi uczestnikami, w innym czasie. Zatem należy do każdego tematu podchodzić indywidualnie, nie powielać założeń, z pewnością jednak czerpać z doświadczenia i dobrych praktyk będących wynikiem ewaluacji projektów.

Podsumowując, warto pamiętać, że możemy minimalizować ryzyko wystąpienia problemów z rekrutacją już na etapie przygotowywania projektu – w fazie jego definiowania. Projekt musi być adekwatny do zdiagnozowanych problemów i potrzeb grupy docelowej. Żeby osiągnąć sukces, musimy określić grupę docelową – zarówno liczebnie, jak i jakościowo. Tylko wówczas uda nam się przyjąć w projekcie założenia, które bez problemu zostaną zrealizowane. Nie zapominajmy również o dobrych praktykach i wyciąganiu wniosków z przedsięwzięć zakończonych. Dobra baza pozytywnych przykładów powinna powstać na podstawie rzetelnej analizy realizowanych przedsięwzięć.

KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA PO KL

Okres programowania na lata 2007–2013 dobiega końca. Obecnie trwają negocjacje z Komisją Europejską w sprawie ostatecznej formy dokumentów programowych, które będą obowiązywały w kolejnych latach. Jest to zatem odpowiedni czas na podsumowanie wyników wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie mazowieckim.

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego (UMWM) oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie zorganizowała 20 listopada 2014 roku konferencję podsumowującą realizację projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W trakcie wydarzenia, które miało miejsce w Hotelu Radisson Blu Sobbieski wzięli udział uczestnicy projektów, beneficjenci unijnych grantów oraz przedstawiciele instytucji centralnych i samorządowych min. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich czy powiatowych urzędów pracy.

Konferencję otworzył Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego, p. Wiesław Raboszuk, który powitał wszystkich przybyłych gości i podziękował za trud jaki wnieśli w procesie wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Następnie głos zabrał Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich UMWM, p. Leszek Król, który podczas wystąpienia podkreślił, że Program Operacyjny Kapitał Ludzki był trudny w realizacji, gdyż jego rezultaty nie są widoczne na pierwszy rzut oka. Wytwarzaniu produktów nie towarzyszyły przecież wielkie otwarcia jak to widać przy budowach dróg czy stadionów. Sukces programu to realizacja dużej liczby małych projektów, w wyniku których beneficjenci ostatecznie mogli między innymi podnieść swoje kwalifikacje, zdobyć pracę, rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Projekty te również wspierały najmłodszych poprzez umożliwienie uczestnictwa większej liczbie dzieci w różnych formach edukacji przedszkolnej.

W wyniku realizacji PO KL na Mazowszu zostało podpisanych aż 5246 umów o wartości 4 189 588 705,80 zł, co stanowi 106,55% urealnionej alokacji na lata 2007–2013. W trakcie trwania całej perspektywy odbyło się 136 konkursów, najwięcej w Priorytecie IX, bo aż 50. Pan Leszek Król wspominał również o projektach systemowych reali-

zowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, których było aż 65. Przedsięwzięcia te dotyczyły m.in. budowy systemu monitoringu i podstaw ewaluacji wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza, podniesienia kompetencji kadr Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego czy też wyrównaniu szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje.

Kolejnym punktem konferencji było omówienie zagadnień dotyczących upowszechnienia rezultatów projektów innowacyjnych. Pani Joanna Łupińska, pełniąca w MJWPU obowiązki Przewodniczącej Zespołu ds. Projektów Innowacyjnych i Projektów Współpracy Ponadnarodowej w ramach PO KL, omówiła założenia projektów innowacyjnych, których celem jest wytworzenie nowych produktów i rozwiązań.

Produkty powstałe w wyniku ich realizacji mogą być nieodpłatnie wykorzystywane przez inne podmioty. Podczas wystąpienia podkreślano również istotną rolę Instytucji Pośredniczącej w procesie upowszechniania i współpracy ponadnarodowej. Zaangażowanie MJWPU zaowocowało nawiązaniem długofalowej współpracy z przedstawicielami Szwedzkiej Rady ds. EFS z Regionu Południowej Szwecji, którzy byli gośćmi konferencji. Obecność przedstawicieli ze Szwecji jest kontynuacją prowadzonych wizyt studyjnych między instytucjami – o wizycie pracowników MJWPU i ich spostrzeżeniach dotyczących realizacji projektów w Szwecji możecie Państwo przeczytać w biuletynie „Fundusze Europejskie na Mazowszu” nr 3/2014. Ponadto wspomniano, że w zakresie mobilności młodzieży i osób bezrobotnych współpracą zainteresowani są Niemcy.

Na temat „Oceny wsparcia kierowanego w ramach PO KL do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie mazowieckim” głos zabrał Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, p. Tomasz Sieradz. Zaprezentował porównanie stanu bezrobocia w województwie mazowieckim przed rozpoczęciem perspektywy w stosunku do roku 2014. Wpływ PO KL szczególnie widoczny jest w liczbie osób długotrwale bezrobotnych, w 2007 roku liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w tej kategorii wynosiła aż 193 672 osoby, do 2014 roku ta liczba zmniejszyła się do 151 490. Duża różnica również widoczna jest w kategorii osób do 24 roku życia, na początku perspektywy liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy

Wpływ PO KL szczególnie widoczny jest w liczbie osób długotrwale bezrobotnych, w 2007 roku liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w tejże kategorii wynosiła aż 193 672 osoby, do 2014 roku ta liczba zmniejszyła się do 151 490.

sięgnęła aż 56 170, obecnie wynosi 40 339 osób. Dyrektor WUP w Warszawie podkreślił, że w ramach działań Priorytetu VI PO KL, za których wdrażanie był odpowiedzialny urząd, aż 105 022 osób zakończyło udział w projektach. Ponad 73 tysiące to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zgodnie z art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczyło to osób: do 25 roku życia, długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych czy doświadczenia, a także osób samotnie wychowujących dzieci, niepełnosprawnych czy po odbyciu kary pozbawienia wolności. Najwięcej osób skorzystało ze staży zawodowych – 38 tysięcy, w drugiej kolejności były szkolenia – 37 tysięcy. Należy podkreślić, że ponad 22 tysiące osób otrzymało wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Efekty realizacji projektów w ramach pozostałych działań z komponentu regionalnego województwa mazowieckiego omówił p. Mariusz Frankowski pełniący obowiązki Dyrektora Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych.

MJWPU również wdrażało Priorytety VIII i IX. W ramach Działania 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie aż 17 802 przedsiębiorstwa objęto wsparciem.

W ramach Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia udzielono łącznie 4028 dotacji na założenie działalności gospodarczej, z czego 3807 są to środki bez-

wzrotne, a 221 pożyczek w ramach projektów inżynierii finansowej. W wyniku realizacji działania 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji wsparciem zostało objętych aż 37 765 klientów instytucji pomocy społecznej. Natomiast w działaniu 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej ze wsparcia skorzystało aż:

- 17 801 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 12 833 osoby, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej;
- 1048 podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających. MJWPU również wdrażało Priorytety VIII i IX.

W ramach Działania 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie aż 17 802 przedsiębiorstwa objęto wsparciem, a w wyniku realizacji projektów aż 138 446 pracujących osób dorosłych wzięło udział w szkoleniach podwyższających lub uzupełniających kompetencje zawodowe. W ramach Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach ze wsparcia skorzystało aż 26 454 dzieci w wieku 3–5 lat, dodatkowo aż 15 664 uczniów szkół prowa-

dzających kształcenie zawodowe wzięło udział w stażach lub praktykach zawodowych. W projektach również uczestniczyli nauczyciele – ponad 15 tysięcy. W ramach Priorytetu IX prowadzono również projekty wspierające osoby dorosłe – kształcenie ustawiczne realizujące cel kształcenia się przez całe życie, którym objętych zostało ponad 9 tysięcy osób.

W drugiej części konferencji swoje wystąpienia mieli beneficjenci, którzy zaprezentowali efekty realizacji projektów współfinansowanych w ramach PO KL. Między innymi przedstawiono projekt „Z opieki w dorosłość – model usamodzielnienia”, który realizowany był przez Towarzystwo Psychoprophylaktyczne Oddział w Warszawie. Celem jego było wypracowanie skutecznego modelu usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzącego do integracji społecznej i zawodowej młodych ludzi oraz zaadoptowanie i przetestowanie modelu szkolenia w zakresie asysty rodzinnej do szkolenia asystentów usamodzielnienia

Ponadto mieliśmy okazję poznać rezultaty projektu „Zielony potencjał subregionu płockiego szansą rozwoju rynku pracy”, którego celem był wzrost zainteresowania nowymi zawodami w obszarze zielonej gospodarki przyczyniającymi się do zwiększenia kwalifikacji i umiejętności osób do 24 roku życia pozostających bez zatrudnienia. Kolejnym ciekawym przedsięwzięciem był projekt „BlitzGrow” – jedno narzędzie, które łączy 7 sposobów na sukces w biznesie. Zaprezentował ten projekt p. Tomasz Byzia. „BlitzGrow” dynamicznie rozwija kompetencje wzrostowe, które są stabilną bazą pozwalającą na rozwijanie postawy przedsiębiorczej i kreatywnej w efektywnym działaniu zawodowym i prywatnym, co ułatwia proces uczenia się przez całe życie i godzenie pracy zawodowej z życiem prywatnym i rodzinnym.

Na zakończenie Przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego, p. Monika Gawron, podkreśliła, że nowa perspektywa może okazać się ostatnią tak wysoką pod względem finansowym pomocą dla naszego kraju. Obecnie przewidywana kwota wsparcia to ok. 82,5 mld zł, z czego 34% ma być przeznaczonych na Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, a 66% na regionalne programy operacyjne.

Cała konferencja była ciekawym wydarzeniem, które obfitowało w ogrom informacji na temat rezultatów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Utwierdziliśmy się w przekonaniu, że Program ten, a także środki jakie wykorzystają, mają ogromne, pozytywne znaczenie dla naszej gospodarki. Szczególnie pozytywne efekty można dostrzec między innymi na zmieniającym się rynku pracy, w systemie szkolnictwa czy w sposobie świadczenia pomocy społecznej.

MOTOR EDUKACJI ZAWODOWEJ

Branża motoryzacyjna w Polsce, pomimo kryzysu, rozwija się dynamicznie. Raport Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego szacuje, że sam tylko rynek jednośladów wzrośnie o ponad 20% w ciągu najbliższych trzech lat. Dlatego, ze względu na tempo wzrostu rozwoju branży motoryzacyjnej, konieczne jest dostosowanie programów nauczania do trendów panujących na rynku.

Przykładem – odpowiadającym na zapotrzebowanie rynku motoryzacyjnego – był projekt „Motor edukacji zawodowej” realizowany przy współpracy organizacji pozarządowej, tj. Towarzystwa Amicus, z administracją publiczną – Miastem Stołecznym Warszawa. Głównym celem przedsięwzięcia było wprowadzenie do warszawskich szkół zawodowych programu szkoleniowego rozwijającego kompetencje ułatwiające znalezienie i podjęcie ciekawej pracy w firmach związanych z motocyklami.

W wyniku realizacji projektu wytyczono kolejny cel – podniesienie atrakcyjności kształcenia zawodowego w Warszawie i dostosowanie go do potrzeb lokalnego rynku pracy, poszerzenie zainteresowań młodzieży techników i zasadniczych szkół zawodowych branżą motoryzacyjną oraz wdrożenie 2 programów praktyk u pracodawców branży motocyklowej.

Szczególny nacisk położono na popularyzację zatrudnienia kobiet w branży motoryzacyjnej.

Projekt zakładał udział 135 osób w tym:

- 105 uczniów klas 2, 3 i 4 z warszawskich szkół samochodowych (ZSZ i technika) w wieku do 20 lat znających podstawy mechaniki;
- 30 uczniów i uczennic klas 2, 3 i 4 (w tym min. 20 kobiet) w wieku do 22 lat z warszawskich szkół zawodowych prowadzących tzw. klasy wielozawodowe oraz kształcenie w branży handlowej/ekonomicznej.

W związku z dużym zainteresowaniem ze strony uczniów zwiększono grupę docelową i ostatecznie projekt ukończyło aż 145 osób.

W ramach projektu uczniowie uczestniczyli w zajęciach teoretyczno-zawodowych. Zorganizowano kursy obsługi i naprawy motocykli (80 godzin), prowadzenia działań sprzedażowych w branży motocyklowej (60 godzin), zajęcia z branżowego języka angielskiego (40 godzin) oraz z przedsiębiorczości w branży motocyklowej (40 godzin). Zadaniem organizowanych kursów było uzupełnienie na-

bywanej w szkołach wiedzy o specjalistyczne elementy związane z branżą motocyklową.

Ponadto w ramach wsparcia uczestnicy mogli w sposób praktyczny pogłębić nabytą wiedzę podczas zorganizowanych praktyk. Celem takiego działania było zdobycie doświadczenia, które jest bezcenne w każdym zawodzie. Zgodnie z badaniami rynku, pracodawcy chętniej zatrudniają w swoich firmach osoby, które uczestniczyły w praktycznym przygotowaniu do zawodu. Dlatego w projekcie zaplanowano dla wszystkich osób w nim uczestniczących praktyki zawodowe w najlepszych warszawskich serwisach motocyklowych, salonach i sklepach z częściami i akcesoriami motocyklowymi.

W wyniku realizacji projektu powstały filmy instruktażowe przedstawiające najczęstsze czynności serwisowe, takie jak: wymiana płynu hamulcowego, płynu chłodzącego, czyszczenie i regulacja gaźników motocyklowych i wiele innych – z tym materiałem można się zapoznać na stronie projektu www.motoredu.pl oraz na kanale Motor Edukacji Zawodowej www.youtube.pl. Mimo braku promocji, filmy cieszą się ogromnym zainteresowaniem – jest ponad 35 tys. odsłon.

Koordinator projektu, pan Artur Wywigacz, zwraca uwagę na zbyt krótki okres realizacji przedsięwzięcia – „Gdyby projekt trwał 3 lata, byłoby możliwe obserwowanie kariery uczniów i przygotowanie nauczycieli pracujących w szkołach do prowadzenia podobnych zajęć – zwiększających znacznie szanse zawodowe uczniów”.

W wyniku realizacji projektu udało się osiągnąć wszystkie zamierzone wskaźniki. Niewątpliwym wpływ na ten stan rzeczy miał długi proces przygotowawczy. Przez dwa lata prowadzone były analizy rynku, konsultacje z firmami i szkołami. To pozwoliło zdiagnozować i wyeliminować ryzyka. Jak podkreśla koordinator, wiele działań udało się zrealizować dzięki dobrej współpracy i przyjaznym ludziom – „Serwis, z którym współpracowaliśmy, udostępnił bezpłatnie warsztat w środku sezonu na kilka dni zdjęciowych. To świadczy o atmosferze projektu i zaangażowaniu ludzi z branży”. Dodaje również, że podczas realizacji projektu między organizatorami a uczestnikami wytworzyła się przyjazna atmosfera dzięki której dużo efektywniej można było osiągnąć założone cele.

Działanie 9.2.

Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego

Beneficjent: Stowarzyszenie Towarzystwo Amicus

Tytuł projektu: Motor edukacji zawodowej

Całkowita wartość projektu: 1 075 255,00 PLN

Wartość dofinansowania z EFS: 930 255,00 PLN

FILARY START-UP

PLANOWANIE ROZWOJU BIZNESU

Zakładanie własnej firmy, o czym można było się przekonać po lekturze wcześniejszych artykułów, stanowi duże wyzwanie dla przedsiębiorców. Decyzje dotyczące gamy produktów i/lub oferowanych usług, ceny, jakości, kanałów dystrybucji czy poziomu obsługi klienta to tylko nieliczne spośród wielu, które muszą zostać podjęte w celu określenia modelu biznesowego. Każdy początkujący przedsiębiorca musi także zmierzyć się z pytaniem, jak oferta nowej firmy zostanie przyjęta i co najważniejsze, czy zostanie zaakceptowana przez rynek.

Kluczowe na tym początkowym etapie może okazać się opracowanie planu marketingowego. Skuteczna strategia marketingowa to taka, która opowiada historię – pozwala jednoznacznie określić się marce na rynku poprzez spójne i adekwatne do potrzeb konsumentów i zarazem na tyle wartościowe, aby wyróżnić się na tle konkurencji. Każda historia ma swój początek, zatem rozważania dotyczące kierunków rozwoju i wypromowania oferty warto rozpocząć od odpowiedzi na pytanie – dlaczego wybrana została właśnie ta branża, ten produkt/ta usługa. Ważne, by odpowiedź była szczerą i towarzyszyła jej próba wyobrażenia sobie, co odpowiedzieliby klienci.

Określenie własnych wartości i celów ułatwia znalezienie odbiorców o tych samych potrzebach, na które nie potrafiły odpowiedzieć inne firmy.

Niezwykle istotne jest, by przeprowadzić właściwe analizy i prognozy. Entuzjazm i euforia towarzyszące zakładaniu firmy nie mogą bowiem przesłonić danych o rzeczywistym zainteresowaniu konsumentów produktem. Każda strategia/plan wymaga zdefiniowanych celów, również w tym przypadku rekomendowane jest zdefiniowanie ich zgodnie z zasadą SMART. Bardzo ważnym aspektem przy ustalaniu celów marketingowych jest powiązanie ich z celami finansowymi firmy. Mogą to być cele odnoszące się do zysku, sprzedaży czy jakościowe. Określenie własnych wartości i celów ułatwia znalezienie odbiorców o tych samych potrzebach, na które nie potrafiły odpowiedzieć inne firmy

tów produktem. Każda strategia/plan wymaga zdefiniowanych celów, również w tym przypadku rekomendowane jest zdefiniowanie ich zgodnie z zasadą SMART. Bardzo ważnym aspektem przy ustalaniu celów marketingowych jest powiązanie ich z celami finansowymi firmy. Mogą to być cele odnoszące się do zysku, sprzedaży czy jakościowe. Określenie własnych wartości i celów ułatwia znalezienie odbiorców o tych samych potrzebach, na które nie potrafiły odpowiedzieć inne firmy

Marka

Kolejnym krokiem, który pomoże rozwinąć nasz marketingowy przekaz, jest kreowanie własnej marki oraz dobrego wizerunku firmy. System identyfikacji firmy powinien obejmować zindywidualizowane jej cechy pozwalające na szybkie odróżnienie od konkurencji. Stworzenie jednolitego systemu identyfikacji, tzw. systemu tożsamości firmy, bazuje m.in. na:

- stworzeniu dobrej, nośnej i łatwo rozpoznawalnej nazwy firmy. Nazwa tworzy wartość dla klienta, wpływa na wizerunek. W przyszłości to właśnie z nazwą będzie łączył prestiż jaki firma zdobędzie na rynku;
- wizualizacji, np. logo firmy, szyld. Logo powinno tak jak nazwa wywoływać u potencjalnych klientów zainteresowanie i łatwo zapadać w pamięć;

- stronie www. Posiadanie własnej strony określonej domeną z nazwą firmy buduje wiarygodność w oczach potencjalnych klientów. Strona internetowa to także, a może przede wszystkim, reklama firmy. Dlatego już podczas procesu zakładania firmy warto gromadzić materiały, zdjęcia i informacje przydatne później w tworzeniu strony www, która powinna wyglądać profesjonalnie. Oprócz istotnych faktów dotyczących produktu warto opisać na niej historię firmy, a także proces powstawania danej marki. Pomoże to wzmocnić więź klienta z produktem, dzięki technice wprowadzania go „za kulisy”.

Pozostałymi elementami tworzącymi system identyfikacji firmy są:

- papier firmowy,
- katalogi firmowe,
- wystrój wnętrza (niezwykle istotny w przypadku działalności usługowej),
- nazwa, logo, slogan, a także wszystko, co produkuje firma, powinno być spójne.

Świadomość marki

Jednym z narzędzi pomocnych w budowaniu świadomości marki jest technika marketingowa zwana brandingiem. Polega ona na utrwaleniu w świadomości konsumentów faktu istnienia danej marki i pozytywnych skojarzeń z nią związanych. Tradycyjny branding (związany z reklamą ATL) pochłania ogromne koszty, dlatego warto rozważyć alternatywne metody budowania świadomości, wykorzystując w tym celu internet i skorzystanie z usług takich jak SEO writing. Pomoże to w podniesieniu widoczności produktów w sieci. Proces budowania świadomości marki zostanie dodatkowo wzmocniony dzięki wykorzystaniu takich narzędzi, jak: blogi, informacje prasowe czy działania z zakresu lead generation, czyli generowanie zainteresowania lub zapytań o oferty produktów i usług w biznesie. Leadzy mogą być tworzone w celu budowania list potencjalnych klientów, pozyskiwania subskrybentów newsletterów lub jako leady sprzedażowe. Proces pozyskiwania leadów ma na celu konwersję zainteresowania klientów na decyzje zakupowe. Jak wynika ze statystyk – 98% konsumentów przed dokonaniem zakupu sprawdza informacje o produkcie w sieci. Aby nowa marka dobrze się kojarzyła, powinna występować w odpowiednim otoczeniu, dlatego warto wynajmować powierzchni reklamową na stronach internetowych cieszących się popularnością interesującej nas grupy docelowej.

Reklama na ogólnodostępnych portalach internetowych jest bardzo droga, warto w nią zainwestować w późniejszym etapie promocji marki (związany np. z wprowadzeniem nowej oferty). Na reklamę nawet w niskonakładowej prasie branżowej większości nowo otwartych firm raczej nie stać. Ale większość pism branżowych chętnie skorzysta ze współpracy przy przygotowaniu artykułu na jakiś interesujący branżę temat, w którym można wspomnieć o ofercie, oraz pojawi się możliwość zareklamowania jej, przedstawiając się jako autor i właściciel danego przedsięwzięcia.

Kolejnym sposobem na promowanie swojego przedsiębiorstwa jest newsletter. Przesyłanie najnowszych wiadomości, ofert promocji pomoże budować relacje z użytkownikiem. Korzystanie z platform sprawdzających, kto czyta jakie treści z newslettera pomaga w określeniu kierunku, w który dana marka ma podążać. Również media społecznościowe generują wiele narzędzi, które można wykorzystać przy promowaniu firmy.

Facebook i Twitter mogą być wykorzystywane na równi z blogiem, przynosząc nawet więcej korzyści. W działania marketingowe na FB angażowane jest więcej materiałów graficznych w połączeniu z tworzeniem komunikacji, co może na początek być bardzo efektywnym sposobem na promowanie. Natomiast promocje na Twitterze pomagają w „byciu na bieżąco” z tym, co dzieje się w branży, a także pozwalają brać udział w toczącej się dyskusji.

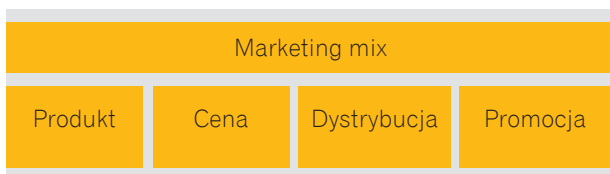
Analizy rynku pokazują, że promocja start-upu nakręca się poprzez rekomendacje oraz tzw. marketing szeptany, dlatego ważne jest zdobycie pierwszego klienta i jego dobra obsługa, bo w biznesie najważniejsze są rekomendacje.

Kiedy przedsiębiorstwo zacznie się rozwijać, można pomyśleć o bardziej kapitałochłonnych akcjach, lepszej jakości filmach, grafikach, dalszej rozbudowie działań w mediach społecznościowych. W celu określenia bardziej zaawansowanych działań marketingowych warto posłużyć się modelem określanym 4P, nazwa ta wywodzi się z języka angielskiego i oznacza:

- Product (Typ produktu, usługi),
- Price (Cena),
- Place (Miejsce),
- Promotiom (Promocja).

Niektórzy doświadczeni gracze rynkowi dodają piątą P:

- Package (Opakowanie).

Jeżeli w ramach prowadzonej działalności oferujemy usługi, formuła 4P poszerzona jest o 3 dodatkowe elementy:

- LUDZIE (ang. *people*), zaliczamy tu personel obsługujący, klienta oraz innych nabywców;
- PROCES (ang. *process*), składa się na niego cała procedura świadczenia usługi, a mianowicie od zainteresowania klienta poprzez informację, sprzedaż aż do obsługi posprzedażowej;
- ŚWIADECTWO MATERIALNE (ang. *physical evidence*), są to wszystkie wizualne i materialne elementy, które dla klienta stają się dowodem świadczącym o jakości wykonywanych usług, np. logo firmy, jej wewnętrzne wyposażenie, budynki.

Wymienione wyżej elementy wyznaczają powodzenie przedsięwzięcia. Oferowany produkt lub usługa muszą być dobrej jakości oraz zaspokajać oczekiwania klienta, muszą zostać także odpowiednio wycenione – tak, by zachęcić potencjalnego klienta do zakupu – dostępne we właściwych miejscach i należycie wypromowane.

Należy zaznaczyć, że właściwa wycena towaru nie musi oznaczać, że jest niższa od występujących na rynku.

Nazwa, logo, slogan, a także wszystko, co produkuje firma, powinno być spójne.

Co więcej, mechanizmy marketingu wskazują, iż podniesienie ceny prowadzić może do wzrostu sprzedaży. Głównym wyznacznikiem, poprzez który klienci wnioskuje o jakości wielu produktów, jest jego cena. Usługa tania może nie znaleźć oczekiwanych nabywców, ponieważ segment rynku nastawiony na usługi tanie może być nasycony. Podniesienie zatem ceny, może spowodować, że produktem zainteresują się klienci poszukujący towaru z tzw. wyższej półki, w domyśle synonimu lepszej jakości, a nie bylejakości.

Równie ważnym elementem marketingu jest zaferowanie klientowi wraz z usługą/produktem – poczucie wyjątkowości. Posiadanie jej/jego powinno nobilitować klienta lub w sposób dla niego istotny wyróżniać go. Klienci *de facto* nie kupują samego produktu, ale także – co jest bardzo ważne – wartości niematerialne z nim związane – poczucie wyjątkowości, pozytywne emocje, poczucie przynależności i wiele innych elementów, które wiążą się z danym produktem, jego cechami, historią i grupą nabywców.

Ostatni element to promocja. Dzięki niej przedsiębiorstwo przekazuje na rynek informacje o produkcie (usłudze) i firmie, kształtuje potrzeby nabywców oraz pobudza i ukierunkowuje popyt. Istnieje wiele dróg dotarcia do odbiorców, jednak niezależnie od formy jaką wybierzemy, należy pamiętać, że promocja przede wszystkim musi być skuteczna, innymi słowy ściśle dostosowana do specyfiki projektu. Inaczej będzie promowany projekt badawczo-rozwojowy dedykowany przedsiębiorstwom, inaczej projekt nakierowany na użytkowników prywatnych. Jednak wspólnym mianownikiem promocji różnych przedsięwzięć jest uwiarygodnienie produktu na użytkownikach początkowych, przygotowanie bardzo dobrej obsługi klienta, obecność w mediach. Na zakończenie należy podkreślić fakt, że budowanie pozytywnego wizerunku firmy jest procesem długofalowym, jedna kampania reklamowa nie przekona raz na zawsze wszystkich konsumentów do naszych towarów i usług, dlatego należy monitorować skuteczność podejmowanych działań promocyjnych i w razie potrzeby modyfikować przyjętą strategię.

MAZOWIECKA JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROGRAMÓW UNIJNYCH

ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa
tel. 22 542 20 00, fax 22 698 31 44
www.mazowia.eu
www.facebook.com/pife.mazowsze
e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

0 801 101 101

Mobilne Punkty Informacyjne – Zaproszenie do współpracy

Zapraszamy lokalne samorzędy do współpracy z Punktami Informacyjnymi Funduszy Europejskich, funkcjonującymi przy Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych, podczas organizacji bezpłatnych dyżurów Specjalistów ds. funduszy europejskich zwanych Mobilnymi Punktami Informacyjnymi (MPI) w województwie mazowieckim.

W ramach Mobilnych Punktów Informacyjnych Specjaliści ds. funduszy europejskich odwiedzą poszczególne gminy naszego regionu oraz udzielą bezpłatnych konsultacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej na lata 2014–2020. W trakcie pełnionych dyżurów będzie można dowiedzieć się, czy planowane przedsięwzięcie może potencjalnie kwalifikować się do dofinansowania, skąd pozyskać wsparcie, a także, jakie szkolenia, kursy, warsztaty realizowane w ramach programów operacyjnych w najbliższym czasie będą prowadziły rekrutację uczestników.

Zgłoszenia chęci współorganizacji Mobilnych Punktów Informacyjnych w Państwa Instytucjach prosimy kierować na adresy poszczególnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich:

Warszawa – punkt_kontaktowy@mazowia.eu
Siedlce – punkt_siedlce@mazowia.eu
Ostrołęka – punkt_ostroleka@mazowia.eu
Ciechanów – punkt_ciechanow@mazowia.eu
Płock – punkt_plock@mazowia.eu
Radom – punkt_radom@mazowia.eu

„dla rozwoju Mazowsza”

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego

„człowiek – najlepsza inwestycja”

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego